

816,

F. 816

A NAGYKANIZSAI

M. KIR. ÁLLAMI

POLGÁRI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914-915. TANÉVRŐL.

XLIII. ÉVFOLYAM.

SZERKESZTETTE:

WALIGURSZKY ANTAL

IGAZGATÓ.

NAGYKANIZSA, 1915.

GUTENBERG NYOMDA NYOMTATÁSA

13475

Ob. I.

27k

816.

A NAGYKANIZSAI
M. KIR. ALLAMI
POLGÁRI FIÚ- ÉS LEÁNYISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914-915. TANÉVRÓL.

XLIII. ÉVFOLYAM.

SZERKESZTETTE:

WALIGURSZKY ANTAL

IGAZGATO.

NAGYKANIZSA, 1915.
GUTENBERG NYOMDA NYOMTATÁSA
13475

I.

Nagykanizsától a Vaskapuig.

Évről évre rohamosan nő a kiránduló iskolák száma, mert a mai oktatási rendszer fontos eszközei a tanulmányi kirándulások. Mindazt, amit itthon könyvekben olvasunk, vagy képekről ismerünk, ott áll előttünk. Bámuljuk a természet csodáit, el-elgondolkozunk elmúlt nagyidőkre emlékeztető, pusztulásnak indult regényes fekvésű városokon, gyönyörködve tanulunk, tapasztalunk és tágul látóköriünk. Megtanítjuk a gyermeket látni, figyelni és érdeklődését is sokoldaluan kifejlesztjük.

Nemcsak a tanítás szolgálatában állanak az ilyen utazások, hanem igen nagy a nevelő hatásuk is. Bizalmasság fejlődik tanár és tanuló között, felszínre kerülnek hajlamaik és vágyaik, szabadon nyilvánítják gondolataikat és így jobban betekintheünk a gyermek lelki világába.

Hat napra tervezett kirándulásunk célja az Alduna volt, melyet az évváró vizsgák után június 24—29-én tartottunk. Előzőleg tájékoztattuk a növendékeket a tervbe vett látókörikről, kioktattuk, mit vigyennek magukkal, hogyan öltözzenek, főleg hogyan kell utközben viselkedniök. Örömmel ismerem el, hogy növendékeink magatartása az egész utazás tartama alatt kifogástalan volt. Részt vett 26 fiu, 26 leány növendék és a tanári testület 4 tagja, ezenkívül csatlakozott hozzánk 3 volt növendék, a r. kath. hitoktató, 6 elemi iskolai tanító és egy apa. — A kiránduló társaság 67 személyből állott. A részvételi díj 50 K. volt.

I. n a p. Június hó 24-én korán reggel gyülekezett csapatunk egyik része az iskola udvarában, egy másik része már az állomáson várt bennünket. Egy megbetegedett leány kivételével mindenki ott volt, senki sem hiányzott. Legtöbbje szüleinek kíséretében jött. Elbucszva szeretteinktől, a Déli Vasut két külön kocsiában kényelmesen elhelyezkedvén, elindultunk. A kis társaság kezdetben csendes volt, csak midőn a Balatonhoz értünk, lett vidám és hangos. Vidám nótázások, beszélgetések és az utra való fogyasztása közben gyorsan telt az idő, az állomások szinte észrevétlenül maradtak el.

Kilenc órakor Kelenföldre értünk, honnan egy előre megrendelt külön villamos kocsi a Hernád-utcai diákszállóba vitt. Ott letettük kevés podgyásunkat és a város megtekintésére indultunk. Végig haladtunk a szebbnél szebb palotákkal diszitett Andrassy-uton, a Bazilika mellett elhaladván, a Szabadság-térre értünk. Az országház megtekintése után megszemléltük Andrassy Gyula gróf lovasszobrát s vándorlásunkat a

Dunaparton folytatva a Ferenc József-térre értünk, hol Széchenyi István gróf és megyénk szülöttjének Deák Ferencnek monumentális szobrai állanak. A sok gyaloglásban elfáradt kis karavánnak egy órai pihenést engedtünk az Erzsébetkertben, azután földalatti villamoson ebédre igyekeztünk.

A délutánt — egy napi budapesti tartozkodásunk tulajdonképeni célja — az állatkertben töltöttük. Mily örömmel nézték növendékeink, mint kapják el az ugató fókák a nekik dobott halakat, milyen ügyesen veszi el az elefánt ormányának kis nyulványával és viszi a szájába a neki nyújtott eledelt. Nagyon tetszetek a barlangjukban komor fenség-gel járkáló oroszlanok, leginkább lekötötte és megragadta figyelmünket az akvárium, hol a különféle halak és egyéb tengeri állatok láttára, szinte a tenger fenekén képzeltük magunkat. Késő este volt, mikor szállásunk közelében megvacsoráztunk és nyugalomra tértünk.

II. n a p. Junius 25-én villamossal a nyugati pályaudvarhoz mentünk, ott két külön kocsinkat elfoglaltuk és Temesvár felé utaztunk. Ezen a vonalon az alföldi vidéken haladtunk, melynek egyhanguságát egy-egy tanya, vagy szélmalom szakította meg. Növendékeinknek ez is szokatlan lévén, ezen a vonalon sem unatkoztak. Temesvárra délután 6 órakor érkeztünk, hol a városi idegenforgalmi iroda igazgatója fogadott és szállásunkra vezetett. A várost sajnálatunkra nem nézhettük meg, mert alig, hogy szállásunkon elhelyezkedtünk, megeredt az eső és csak azzal kellett beérnünk, hogy villamosra ülve azzal jártuk be a város egy részét.

III. n a p. Junius 26-án ismét vonatra ültünk és Báziás felé folytattuk utunkat. Kellemesen meglepett bennünket, midőn Fehértemplomnál Farkas rendőrkapitány kedves leányával hozzánk csatlakozott és Báziásig elkísértek. — Báziáson a Magyar Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság gróf Széchenyi István nevű gőzhajójára szálltunk és hat órán át gyönyörködtünk a Dunának Báziástól Orsováig nyúló 130 kilométer hosszú, történelmi emlékekben és pazar természeti szépségekben gazdag szakaszán. Báziásnál a magyar parton kezdődik a gróf Széchenyi István kezdeményezésére 1834—1837. Vásárhelyitől épített és jól gondozott Széchenyi-ut. A Duna partjai mindig magasabbak lesznek. Omoldován alul a Duna közepéből kiemelkedik a hat méter magas Babakáj meredek szikla. Itt két várnak a romjai is láthatók és pedig a magyar parton Lászlóvár, a szerb parton Golubác (Galambóc) romjai. A golubáci sziklák oduiban tenyésznek a kolumbácsi legyek, melyek április és májusban gyakran sok kárt okoznak az állatok között. — Golubác alatt a magyar parton látni a Baross táblát, melyet a Duna szabályozásának emlékére egy szikla falába helyeztek. Hajónk Drenkován alul a Greben magas sziklasarkantyuja mellett haladt el, melynek egy részét a szabályozásnál szintén el kellett távolítani. Lejebb a balparton látható az állítólag a török idejéből maradt Trikula nevű három órtorony, melynek egyikét a Duna hullámai mossák.

A folyam egyre magasodó sziklafalak közé 150—160 méterre szorul, de elvesztett szélességét 70 méter mélysége pótolja. Itt kezdődik az ut legszélesebb szakasza, a tulajdonképeni Kazánszoros. A növendékekre annyira hatott ez a látvány, hogy a hajón lévő brassói reáliskola kiránduló csapatával együtt a Hymnuszt elénekelték, amiben a hajó többi magyar utasai is kalaplevéve részt vettek. A jobb parton is vezetett hajdan a Traian-ut, melyet Traianus római császár 103. Kr. u. hadi célokra épített és amelynek nyomai még ma is láthatók. Különösen ebben a szakaszban láthatók a parti sziklákba vésett lyukak, melyekbe gerendákat helyeztek és ezek fölé építették az utat fából ott, hol a meredek sziklák a munkát megnehezítették. Ezen szakaszban van elhelyezve a bal parton a Széchenyi tábla, a jobb parton a Tabula Traiana. A szorosból kiérve hajónk nemsokára kikötött az utolsó magyar állomáson, Orsován. Az állomáson Schlögl Henrik kartárs fogadott bennünket. Podgyászainkat egy kocsira raktuk, mely azt szállásunkra vitte, mi pedig már előre fogadott hét csónakon Adakáléh szigetére eveztünk, hol Schlögl kollega szives volt bennünket kalauzolni és a sziget nevezetességeit megmagyarázni. Az 500 lélekből álló török lakosság viseletét, nyelvét és szokásait megtartotta és dohány, szivarka, édességek és török himzések árulásával foglalkozik. Megtekintettük a mecsetet és a temetőt is, hol annak a töröknek a sírját megmutatták, aki 1849-ben Kossuth Lajost egy csónakon a szerb partra vitte. Estefelé ismét csónakjainkba ültünk és visszaeveztünk a magyar partra. — Meglátogattuk a koronakápolnát is, melyet királyunk arra a helyre építtetett, hol Szemere Bertalan 1849. aug. 20-án a magyar koronát és a koronázási jelvényeket egy vasládában elásta, mikor Kossuth Lajossal Törökországba menekült. Nyolc óra volt már, mikor Orsovára visszaérkeztünk.

IV. n a p. Junius 27-én korán reggel a vasuti állomáshoz indultunk és utunk legközelebbi céljához, Herkulesfürdőre utaztunk. A fürdő az állomástól 5 kilométernyire van, ezt az utat kocsin tettük meg. — Eddigi kirándulásainkon alkalmunk volt több fürdőhelyen megfordulni, így Abbazia, Cirkvenica, Lidó, továbbá a Magas Tátra fürdőhelyein, de mindezeket felülmulja Herkulesfürdő gyönyörű fekvésével, nagyszabású épületeivel és berendezésével. A Rezső-udvarban voltunk szállva, és a gyógyteremben étkeztünk. Délelőtt a zugó Cserna folyó mentén gyalogoltunk a vizesésekhez, utközben felkerestük a Rablóbarlangot, hol egy oláh dudaszóval fogadott. A délutánt pihenésre szántuk, mert másnap korán reggel kellett ismét kocsira ülnünk és az állomásra indultunk, hogy utunkat Szeged felé folytassuk.

V. n a p. Junius 28. Utunk szép hegyvidéken vezetett, négy alaguton mentünk keresztül, melyek közül a Porta-Orientalis-i a leghosszabb, egy kilométer hosszú. Utunk innen a Temes völgyében haladt s így elérkeztünk Karánsebesre. Itt kellemes meglepetésben részesültünk, a mennyiben az állomáson Wehry kollegánk szülői gazdag oszonnával vártak, még a növendékeknek is egy nagy kosár cseresznyével kedves-

kedtek. Utunkat most már az alföldi síkságon folytatva, délután 5 órakor az Alföld metropolisába, Szegedre érkeztünk. Az állomáson Csefkó Gyula kartárs fogadott bennünket, aki ott tartózkodásunk egész ideje alatt a város nevezetességeinek megtekintésénél is szives volt kalauzolni. Hét óra volt már, mikor egy kis sétára indultunk. Szépnek vártuk a várost, de sokkal szebbnek találtuk. Ő Felsége királyi szava: „Szeged szebb lesz, mint volt“ beteljesült. Körutai, palotasorai, parkirozott terei, a látványos Széchenyi-tér kedves szobraival, sétányai és kulturintézményei az ország első városainak sorába emelik.

VI. nap. Junius 29-én folytattuk a sétát, mely alkalommal Európa egyik legszebb zsinagógáját tekintettük meg, melyet tiszteletünkre ki is világítottak. Tíz órakor bevonultunk a Kulturpalotába, hol különösen a természet- és néprajzi osztály, valamint a képtár a növendékek figyelmét lekötötte. Miután a 80,000 kötetből álló Somogyi könyvtárt megnéztük, ebédre indultunk. Az egy órai vonattal Budapestre, onnan pedig haza utaztunk, hol szerető szülői karok várták a dalos, jókedvtől hangos kis karavánunkat.

Egész utunk alatt semmi sem zavarta tanítványaink jókedvét, megállapított utitervünkben fennakadás nem volt, mindenütt terített asztal és vetett ágycsészék várt bennünket. Egészségesen, tapasztalatokban és egy gyönyörű ut emlékeivel gazdagabban adhattuk át a kirándulókat szeretettel váró szüleiknek.

Midőn így V. tanulmányi utunkról beszámoltam, hálás köszönetet mondok Budapest székesfővárosának tanulóink részére engedélyezett szállásért, a temesvári idegenforgalmi iroda igazgatóságának, Schlögl Henrik orsovai, Girth Győző és Csefkó Gyula szegedi kartársaknak, kik szállásunkról és ellátásunkról gondoskodtak, bennünket kalauzoltak és így támogatásukkal kirándulásunk sikerét előmozdították.

JELLINEK MÁRK.

II.

Adatok az 1914–15. tanév történetéhez.

E tanévvel polgári fiúiskolánk életének 43., polgári leányiskolánk fennállásának pedig 23. tanéve záródik.

A szeretett hazánk jólétét és boldogságát irigy szemmel néző ellenségeink lelkében irántunk támadt gyűlölet, mult tanév végén kipatant szikrája, lángba borította Európát. A Kárpátok koszoruzta mindentadó otthonában meglelégedéssel élő nemzetet megsemmisítéssel fenyegette a kapzsiság s csak alkalomra várt, hogy beleköthessen. Az alkalmat elleneink furfangja és ármány cselszövése észrevétlenül elő is készítette, amikor is a haza minden fiának szive nagyot dobbant s lelkében a bekövetkezendő leszámolás gondolatával sorakozott hön szeretett királyáért és hazájáért a már sok dicsőségben részes nemzeti zászlók alatt. Ūtött a bosszúállás órája! Minden honfiui sziv csak egy érzelemtől, minden lélek csak egy gondolattól, a honszerelemtől, áthatva lett egyik tevékeny tényezője annak a sok vért, életet és anyagi áldozatot követelő küzdelemnek, melynek célja: megmenteni és boldoggá tenni a hazát. A hadviselésre alkalmasok a harctéren, az arra alkalmatlanok és nők itthon tevékenykednek, hogy méltó letéteményesei lehessenek egy boldog jövendőnek. Veszélyben a haza! E gondolat ütött tanyát minden lélekben, e gondolat ragadta magával a sziveket, e gondolat sarkalta tette az akaraterőt, aminek eredménye: a lavinaként reánk törő ellenség elé állított s az azt útjában feltartóztató élő sziklafal, a sebesültek ápolása körül megnyilatkozó. emberszeretettel párosult fáradozás, a háboru okozta terhek elviselését célzó áldozatkészség.

A váratlanul reánk nehezedett súlyos körülmények eme minden lelket lebilincselő napjaiban talált bennünket a tanév kezdete, amikor tétovázva vártuk a fejleményeket, mignem nagym. Miniszterünk az iskolák szabályszerű megnyitását elrendelvén, elhárította a jelen iskolai év elvesztését sejtő aggodalmainkat. Hozzáláttunk tehát a munkához, mely első sorban arra irányult, hogy, katonai kórház céljaira lefoglalt isko'áépületeink helyett, más hajlékot keressünk magunknak. Nem sokáig kellett fáradoznunk, mert iskoláink ügyeit élénk érdeklődéssel kísérő agilis polgármesterünk közreműködése mellett, a helyheli egyletek saját kényelmük feláldozásával, örömmel és hazafias lelkesedéssel siettek segítségünkre a feladat megoldásában: megmenteni a tanulóifjuságot attól, hogy a már megkezdett ismeretgyűjtésben esetleg beálló egyévi szünetelés által tudásuk kockáztatva legyen. Így a Polgári Egylet 3, a Társaskör 2, a Kath. Legényegylet 1 tantermet bocsátott rendelkezésünkre. A helyheli gör. kel. egyház szintén megengedte egy nagy teremének igénybevételeét, de később ezt a katonaság szintén elfoglalta. Az Első Magy. Által. Biztosító Társaság ujonan épült palotájában egy teljes háromszobás lakás szolgálta a katonaság részére dolgozó, előbbi években végzett és jelenlegi növendékeinkből alakított varróiskola cél-

jait, melynek működéséről más helyen részletesen számolok be, továbbá a tanév alatti polgári leányiskolai kézimunkatanítás is itt mehetett teljeseedsbe.

Midőn még megjegyzem, hogy az említett helyiségeket hét hónapig minden díj nélkül használhattuk: kedves kötelességet teljesíték, amikor a nevezett egyleteknek, egyháznak és társaságnak ezuton is hálás köszönetemet fejezem ki, iskoláink iránt tanusított önzetlen, hazafias áldozatkészségükért.

Ezek után áttérhetünk a lefolyt tanév főbb mozzanataira, melyek a következők:

1. A tanév kezdete. Az előterjesztett körülmények szeptember hóban, a városunkban fellépett kanyarójárvány pedig októberben gátolt bennünket iskoláink megnyithatásában, úgy, hogy a folyó tanév csak 1914. nov. hó 1-én vehette kezdetét. A tantestületek alakuló üléseit október hó 31-én tartották, melyeknek tárgyát képezte a különleges helyzet okozta teendők megbeszélése, a tisztviselők megválasztása, osztályfőnökök kijelölése, tantárgyfelosztás és ennek alapján a heti órarend. — Tisztviselők lettek: a) a fiúiskolában: Wehry Hugó jegyző és segélykönyvtáros, Földes Miklós ifj. könyvtáros, az igazgató tanári könyvtáros. b) A leányiskolában: dr. Kiss Lászlóné jegyző, Földesné V. Olga ifj. könyvtáros, Nagy Erzsébet segélykönyvtáros és az igazgató tanári könyvtáros. Az egyes tanszerek őrei: az illető tantárgyakat tanító tantestületi tagok.

Javító, tantervkülönbözeti és pótvizsgálatok a fiúiskolában aug. 31., szeptember hó 2. és 3., a leányiskolában szept. hó 1. és 3. napjain tartattak meg a következő eredménnyel:

a) A fiúiskolában javítóvizsgálatért folyamodott 40 rendes- és 11 magántanuló, megjelent 40 rendes- és 6 magántanuló, sikerrel vizsgázott 22 rendes- és 4 magántanuló, osztályisméltésre utasított 18 rendes- és 2 magántanuló.

b) A leányiskolában javító vizsgálatért folyamodott 51 rendes- és 4 magántanuló, megjelent valamennyi, sikerrel vizsgázott 34 rendes- és 4 magántanuló, osztályisméltésre utasított 17 rendes tanuló.

Tantervkülönbözeti vizsgálatot tett:

a) A fiúiskolában: Az elemi isk. V., illetve a gimn. I. osztályában nyert bizonyítvány alapján, a polg. isk. II. osztályába való felvétel céljából 1—2 tanuló; az elemi isk. VI., illetve a gimn. II. osztályában nyert bizonyítvány alapján, a polg. isk. III. osztályába való felvétel céljából 2—1 tanuló. Valamennyien sikerrel vizsgáztak.

b) A leányiskolában: Az elemi isk. V. osztályában nyert bizonyítvány alapján, a polg. isk. II. osztályába való felvétel céljából 3, a gimn. II. osztályában nyert bizonyítvány alapján, a polg. isk. III. osztályába való felvétel céljából 1 tanuló. Egy kivételével valamennyien sikerrel vizsgáztak.

Pótvizsgálatra jelentkezett 1 fiúiskolai tanuló a III. oszt. tantárgyaiból, aki a tanév végén tartott nyilvános vizsgálatokon betegség miatt nem jelenhetett meg. Sikerrel vizsgázott.

2. A beiratások a kitűzött időben nem voltak megtarthatók, mert iskolaépületeinkből kiszorulva, szeptember hónapot az új hajlék keresése, illetve annak berendezése foglalta le, úgy, hogy a beiratásokra csak október elején gondolhattunk. Beirtuk október hó 1., 2. és 3. napjain a fiú-, 5., 6. és 7. napjain a leányiskolai tanulókat. A beiratások eredménye, bár mindkét intézetben csökkenést mutat a beirt tanulókat száma,

a háboru kitörése következtében minden családban beállott lelki meg-
rázkództatás dacára is, eléggé kielégítő, mert a múlt évi létszámnál a
jelenlegi, mindkét iskolánál, csak 26-al kevesebb. E csökkenés is csak
annak tudható be, hogy a vidéki szülők a nagy drágaság miatt otthon
tartották gyermekeiket.

3. A tanév megnyitása és tartama. A tanév megnyitása 1914.
év november hó 2-án folyt le, amikor is a róm. kath. templomban a
növendékek istentiszteleten vettek részt. Ezután kiosztottuk a segély-
könyveket és a rendes tanítás november hó 3-án kezdetét vette, amely
megszakítás nélkül tartott egészen 1915. év május hó végéig. Ekkor a
47.169/1915. sz. miniszteri rendelet engedélye alapján, a gondnokság
határozata értelmében, a szabályszerű vizsgálatok megtartása után, a
tanév bezárattott.

4. Változások a tantestületek személyzetében. Eberhardt
Mária okl. polg. isk. tanítónő, aki eddig a „Magyar Gazdasszonyok
Egyesülete“ által fenntartott cinkotai polg. leányiskolában működött, az
állam átvette és f. é. február hó 11-én kelt 7903/1915. sz. min. rende-
lettel szolgálatátételre iskolánkhoz helyezte, Svastitsné S. Janka szabad-
ságon levő tanítónő helyettesítése végett.

Jellinek Márk a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába kinevez-
tetett a 21001/1915. sz. min. rendelettel.

5. Egészségügyi viszonyok. Azt tartja a közmondás: A baj
soha sem jön magában. A jelen tanévben iskolánk szomorúan voltak
részesei e közmondás beteljesedésének. Nem volt elég a háboru vesze-
delme miatt reánk nehezülő gondok terhe, hozzájött még a tantestület-
tek 1—1 rendes tagjának betegsége, meg a városban minduntalan fel-
fellépő skarlát és kanyaró.

a) A tantestületek személyzetében Svastitsné
S. Janka a polg. leányiskolai tanítónő, megrongált egészségének helyre-
állítása céljából, először 1915. évi január hó 31-ig, azután pedig a tanév
végeig szabadságot tartott a 153.402/1914., illetve a 7903/1915. sz. min.
rendelettel.

Sauer mann Mihály polg. fiuisk. tanár, ugyancsak egészségi
okokból, szabadságon volt 1914. év dec. hó 31-ig, a 109.479/1914. sz.
min. rendeletben nyert engedély alapján.

Ezeken kívül mindkét tantestület tagjai között rövidebb tartamú
— néhány napra terjedő — kisebb megbetegedések is fordultak elő, de
ezek nem zavarták a rendes tanítás menetét, mert a hiányzó kartárs
óráin a többiek helyettesítettek.

b) A növendékek egész tanéven át ki voltak téve annak az
eshetőségnek, hogy a járványos betegség által akadályozva lesznek,
ugyis nagy nehézségek között végzett tanulmányaik folytatásában. Már
az itt-ott fel-felbukkanó egyes esetek is izgatottságban tartották ugy a
szülők, mint a növendékek kedélyét, hát még milyen lesújtó volt reájuk
nézve annak szomorú tapasztalása, hogy a kérérlhetlen halál is örökre
elszakított keblükről egy-egy kedves gyermeket, illetőleg tanuló társat?
Ezek: Dattler János polg. fiuisk. I. a), Ács András polg. fiuisk. II.,
Kárlovetz Erzsébet és Kousz Augusztina polg. leányisk. II. b) oszt. tanu-
lók. Nyugodjanak békében! A tanuló társak igaz szeretete megőrzi emlé-
keteket mindörökre!

Ennek a körülménynek tudható be jórészt az a sok mulasztás is,
amelyről a statisztikai kimutatás számol be. Nem tisztán azért, mert
növendékeink maguk is beleestek a járványos betegségbe, de azért is, mert
valamelyik családtag betegsége miatt nem volt szabad iskolába jönniök.

6. A tantestületek működése. Ugy a fiu-, mint a leányiskolai tantestület a hatáskörébe tartozó ügyeket az 1900. évi 40863. számú miniszteri rendelet értelmében intézte el külön-külön értekezleteken. Az alakuló ülésen kívül tartottunk rendes havi, osztályozó és rendkívüli értekezleteket. A módszeres és ellenőrző értekezletek az idén elmaradtak. Az elsők azért, mert a jelen tanévben főtörekvésünk csak az volt, miszerint növendékeink legalább annyira előkészítettessenek, hogy tudásuk, a következő években való kibővítés után, előhaladásukat ne akadályozza. Ez pedig az évi tananyag módszeres üléseken való havonkénti fixizozását nem tette szükségessé, hanem a körülményekhez és a lehetőséghez való alkalmazkodást. Az ellenőrző értekezletek elmaradása pedig annak tudható be, hogy a hetenkinti kevés óraszám mellett való tanítás nem tette lehetővé növendékeink szorgalmának a kellő időben való elbírálását s így inkább mellőztük, minthogy helytelen elbíráláson alapuló értesítéssel zaklassuk a szülőket.

7. A vallás-erkölcsi nevelést az iskola legfontosabb feladatai közé tartozónak ismerte a jelen tanévben is, ennek érdekében minden kínálkozó alkalmat és iskolailag alkalmazható eszközt iparkodtunk felhasználni. A róm. kath. és izr. vallású tanulók részére külön istentiszteletet tartottak a hitoktató lelkész urak vásár- és ünnepnapokon reggel, illetve szombaton délután, amelyen az intézet mindkét nembeli növendékei résztvettek tanáraik és tanítónők, illetve hitoktatóik felügyelete alatt. — Sajnos, hogy énektanítás híján, az idén tanulói fújságunk ének-kara nem működhetett közre a szent miséken. A róm. kath. tanulók teljesítették a vallásuk követelte szertartásokat, u. m. a karácsonyi és húsvéti szent gónást és áldozást, résztvettek a buzasantelő-körmeneten.

8. A tanulók erkölcsi magaviselete és az iskolai fegyelem. E tekintetben is nagyon éreztük, hogy iskolahelyiségeink, a városban szétszórva, 5 helyen vannak, meg azután a családokban előállott rendkívüli viszonyok is nem kis mértékben járultak hozzá növendékeink magaviseletének és fegyelmi állapotának a rendes kerékvágásból való időnkinti kizökkenéséhez. Komolyabb természetű, súlyosabb beszámítás alá eső erkölcsi vétség vagy kihágás azonban csak néhány esetben fordult elő, ezekkel szemben az osztályfőnökök, az igazgató, vagy az illetékes tantestület lelkiismeretesen megtette az erkölcsi javulásra s a baj elhárapódzásának megelőzésére célzó intézkedéseket.

9. Iskolai ünnepélyek. A hivatalos rendeletek értelmében rendezendő iskolai ünnepeket e tanévben nem volt módunkban megtartani, részint a helyiség hiánya miatt, részint, mert az énektanítás szünetelt. Annál nagyobb alkalmunk nyílt, a háboru okozta körülmények kapcsán, belecsepegtetni növendékeink lelkébe a király iránti hűség, hazaszeretet és a haza iránt való kötelesség tudatát. Ezek az erények voltak indítékai annak a ténynek is, hogy leányiskolai növendékeink, még a tanév megkezdése előtt is, később pedig Földesné V. Olga polg. iskolai tanítónő rendezésével, egy-egy gyermekelőadást tartottak, melyeknek tiszta jóvedelmét a sebesültek fehérneműinek megszerzésével, elkészítésével, a hadbavonult katonák téli meleg ruhaneműinek előállításával foglalkozó varrósiskola rendelkezésére bocsátották.

10. Hivatalos iskolalátogatások. Szirmai Miksa zalamegyei kir. tanfelügyelő ur, 1914. évi okt. hó 9-én iskoláink megnyithatása érdekében rándult át Zalaegerszegről és tárgyalt a Polgármester urral, 1915. április hó 10-én pedig meglátogatta a fiuiskolát.

Békei Ignác, min. iskolalátogató ur, 1915. évi ápr. hó 26. és 27-én tartózkodott körünkben, meglátogatta iskoláinkat, meghallgatta mindkét intézet tantestületi tagjainak tanításait és, a mai rendkívüli viszonyokra való tekintettel, a tantestületeknek a kitartást, az ügybuzgalom fokozott mértékben való megnyilvánulását kívánta, hogy a gondjaikra bizott növendékek, a lehetőséghez képest, eredményesen végezzék a tanévet.

11. Vizsgálatok sorrendje, a tanév bezárása.

Május hó 16-án d. u. 3—4. A református tanulók hittani vizsgálata.

Május hó 19-én d. u. 2—5. A fiuisk. róm. kath. tanulók hittani vizsgálata.

Május hó 20-án d. u. 2—5. A leányisk. róm. kath. tanulók hittani vizsgálata.

Május hó 24-én d. e. 8—12. A fiu- és leányisk. izr. tanulók hittani vizsgálata.

Május hó 25. és 26-án. A fiu- és leányiskolai összes osztályok osztályvizsgálata.

Május hó 27-én d. e. 8 órakor. „Te Deum“, a rendelkezésre álló jutalmak kiosztása és a tanév bezárása.

Május hó 28—junius 1. Magánvizsgálatok.

III.

Polgári iskoláink gondnoksága.

Zalavármegye Főispánja, az 1914. március hó 5-től—1920. március hó 5-ig terjedő időtartamra, 73/1914. f. i. szám alatt kinevezett nagykanizsai állami elemi iskolai gondnokságot, 1915. évi március hó 3-án kelt 354/1915. sz. rendeletében az állami polgári iskolák gondnoksági ügyeinek ellátásával is megbizta. Tagjai a következők:

Dr. Szekeres József
elnök.

Waligurszky Antal
jegyző.

Waligurszky Antal
gondnok.

RENDES TAGOK:

a) kinevezettek:

Dr. Darányi Árpád
Eperjessy Gábor
Faics Lajos
Fesselhofer József
Halvax Frigyes
Horváth György
Irmler József
Dr. Kiss István
Kránitz József
Sommer Ignác

b) választottak:

Barta Lajos
Erdősy Bálint
Győry László
Dr. Hajdu Gyula
Josifovic Milivoj
Dr. Rotschild Jakab
Unger Ullmann Elek
Ujváry Géza
Kálovics József
Weisz Tivadar

c) hivatalból:

Almásy János
Börzsey Tivadar
Dr. Goda Lipót
Hütter Lajos
Kaán Irma
Kádár Lajos
Nagy Lajos
Dr. Neumann Ede
Poredus Antal
Dr. Rátz Kálmán
Dr. Sabján Gyula
Szabó István
Szalay Sándor

IV.

Tantestületek.

a) Igazgató.

Waligurszky Antal, mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanár; a tanári könyvtárak vezetője. Tanított számtant a III. és IV. osztályban, összesen heti 5 órán. Működési éveinek száma: 30. Ezen intézetnél van alkalmazva 23, mint igazgató 6 év óta.

b) Fiúiskolai tantestület.

1. Földes Miklós, nyelv- és történettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanár. E tanévben nem tanított, mert, mint népfelkelő hadnagy, hadba vonult. Működési éveinek száma: 13. Ezen intézetnél van alkalmazva 6 év óta.

2. Jellinek Márk, mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanár; a III. oszt. főnöke, a természettani és mértani tanszerek vezetője. Tanított német nyelvtant a III., IV., mértant minden osztályban és természettant a IV. osztályban, összesen heti 15 órán. Működési éveinek száma: 29. Ezen intézetnél van alkalmazva 16 év óta.

3. Németh Mihály, rajzból polgári és ipariskolára képesített rendes tanár; a IV. oszt. főnöke és a rajzsztár vezetője. Tanított szabadkézi rajzot minden osztályban, mértani rajzot a II., III. és IV. osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 26. Ezen intézetnél van alkalmazva 16 év óta.

4. Rácz Lajos, természetrajzból és földrajzból középiskolára képesített rendes tanár; a II. oszt. főnöke, a földrajzi tanszerek vezetője. Tanított földrajzot minden osztályban, számtant az I. a) és I. b) osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 7 év 6 hó. Ezen intézetnél van alkalmazva 2 év óta.

5. Sauermann Mihály, nyelv- és történettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanár; az I. a) oszt. főnöke, a történelmi tanszerek vezetője. Tanított magyar nyelvtant az I. a), II. a), III., IV., történelmet a III. és IV. osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 34. Ezen intézetnél van alkalmazva 24 év óta.

6. Wehry Hugó, mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanár; az I. b) oszt. főnöke, tantestületi jegyző, a tanulók segélykönyvtárának könyvtárosa, a természetrajzi tanszerek vezetője. Tanított magyar nyelvtant az I. b), számtant a II., természetrajzot az I. a), I. b), II., III., mértani rajzot az I. a) osztályban, összesen heti 17 órán. Működési éveinek száma: 4, mind ennél az intézetnél.

c) Leányiskolai tantestület.

1. Földesné Valkovszky Olga, nyelv- és történettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanítónő; a III. oszt. főnöke, az ifjúsági könyvtár könyvtárosa, a történelmi tanszerek gondozója. Tanított magyar nyelvtant a II. a), II. b), III., IV., történelmet a IV. osztályban, összesen heti 16 órán. Ezenkívül tanított még gépirást az önként jelentkező tanulóknak, mint rendkívüli tantárgyat, heti 4—4 órán. Működési éveinek száma: 13. Ezen intézetnél van alkalmazva 6 év óta.

2. Dr. Horváthné Kenedi Erzsébet, rajzból polgári iskolára és tanítónőképzőre képesített rendes tanítónő; az I. b) oszt. főnöke, a rajzsztár gondozója. Tanított földrajzot az I. a), I. b), rajzolást minden osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 13. Ezen intézetnél van alkalmazva 11 év óta.

3. Dr. Kissné Schwarczleitner Kornélia, nyelv-történettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanítónő; a II. a) osztály főnöke, tantestületi jegyző, a földrajzi tanszerek gondozója. Tanított német nyelvet a II. a), II. b), III., IV., földrajzot a II. a) és III. osztályban, összesen heti 14 órán. Működési éveinek száma: 15. Ezen intézetnél van alkalmazva 3 év 2 hó óta.

4. Maximovits Júlia, mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanítónő; az I. a) oszt. főnöke, a fizikai és természettudományi tanszerek gondozója. Tanított számtant az I. a), I. b), természettudományt az I. a), I. b), II. a), II. b), fizikát a IV. osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 8. Ezen intézetnél van alkalmazva 4 év óta.

5. Nagy Erzsébet, mennyiség-természettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanítónő; a IV. oszt. főnöke, a mértani, vegytani és egészségügyi tanszerek gondozója, a tanulók segélykönyvtárának könyvtárosa. — Tanított szám-mértant a II. a), II. b), III., IV., mértant az I. a), I. b), vegytant a III. és egészségügyi tant a IV. osztályban, összesen heti 16 órán. Működési éveinek száma: 9. Ezen intézetnél van alkalmazva 3 év óta.

6. Pranger Karolin, női kézimunka tanítására képesített segédtanítónő, a kézimunkatanításhoz szükséges tanszerek gondozója. Tanított háztartás-nevelést a IV., női kézimunkát mind a hat osztályban, összesen heti 14 órán. Működési éveinek száma: 33. Ezen intézetnél van alkalmazva 23 év óta.

7. Svastitsné Svastits Janka, nyelv- és történettudományi szakcsoportból polgári iskolára képesített rendes tanítónő. Működési éveinek száma: 23, mind ennél az intézetnél. A jelen tanévben egészségi okokból szabadságon volt, helyettesítette: Eberhardt Mária, ugyanazon szakra képesített okl. polg. isk. tanítónő; a II. b) oszt. főnöke. Tanított magyar nyelvtant az I. a), I. b), német nyelvet az I. a), I. b), történelmet a III., földrajzot a II. b) osztályban. Működési éveinek száma: 5 Ezen intézetnél van alkalmazva 1915. év márc. hó 1. óta.

d) **Hitoktatók.**

1. **P. Dallos Bertalan**, Szt. Ferenczrendi áldozópap, róm. kath. hitoktató.

2. **Havas Rezső**, izr. el. isk. tanító, izr. hitoktató a polg. leányisk. I. a), I. b), II. a), II. b) osztályában.

3. **Hütter Lajos**, helybeli ág. hitv. ev. lelkész és hitoktató mindkét intézetben.

4. **Kádár Lajos**, helybeli református lelkész és hitoktató mindkét intézetben.

5. **Kertész József**, izr. el. isk. igazgató, izr. hitoktató a fiúiskolában.

6. **Dr. Neumann Ede**, főrabbi, hitoktató a polg. leányiskola III. és IV. osztályában.

Iskolaszolga: Szabó István.

V.

Tanterv, elvégzett tananyag.

A II. fejezet bevezető részében jeleztem volt, hogy katonai tartalék-kórház céljaira lefoglalt iskolaépületeink helyett, a helybeli egyesülctek jóvoltából, a városban négy helyen szétszórva voltak osztályaink. Ezekben délelőtt a helybeli róm. kath. főgimnázium tanított s csak délután 2—5 óráig állottak azok a mi rendelkezésünkre. Taníthattunk tehát egy-egy osztályban hetenkint 18 órát. A korlátozott ezen kihasználható időhöz kellett alkalmazkodnia az egyes tantárgyak óraszámainak, valamint maga után vonta e körülmény az egyes kevésbé fontos tantárgyak mellőzését is. A szükség parancsolta helyezetbe képest, a tanulók tudásának minél célszerűbb kiépítését tartva szem előtt, a kir. Tanfelügyelőség jóváhagyásával, mindkét intézetben elhagytuk a szépírás, ének és testgyakorlat tanítását, a többi tantárgyak óraszámait pedig redukáltuk.

Az egyes természettudományi tantárgyak tanítása még azért is hiányosan volt keresztülvihető. mert szertáraink és szemléltető eszközeink, lefoglalt iskolaépületeinkben, hozzáférhetetlenül el voltak raktározva. Nem kevésbé szenvedett a magyar nyelv és irodalom tanítása, illetve ismertetése is, ifjúsági könyvtáraink kihasználhatatlansága miatt.

Ha most még azt is figyelembe vesszük, hogy a tanévet 2 hónappal később kezdtük és 1 hónappal előbb végeztük, nyilvánvalóvá válik, hogy a tanított tantárgyak tananyaga csak főbb vonásaiban s oly mértékben volt feldolgozható, amely elkerülhetetlenül szükséges ahhoz, hogy tanítványaink tudásában, azok felsőbb osztályba lépésekor, nagyobb zökkenés ne álljon elő.

Ugyancsak a tananyag okszerűbb állandósításának rovására történt fiiskolánk II. a) és II. b) osztályainak egy osztályba való összevonása is, amit a tanterem hiánya, de legfőképpen azon tény tett szükségessé, hogy Földes Miklós kartársunkat a haza védelme elszólította tőlünk.

Midőn az előadottakban vázolt körülmények meggyőznek bennünket arról, hogy a lefolyt tanév különleges volta megakadályozta a normális viszonyok szerint való munkálkodást, gátat vetett a miniszteri tantervek és utasítások követelte tanítás intenzitása elé, a csak főbb vonásaiban feldolgozott tananyag hézagossá tette növendékeink tudását: mégis megnyugszik lelkünk, mert növendékeink ismereteik szerzésében előbbre haladtak, nem hevert parlagon lelkük egész éven át, nem vettek egy tanévet, s abban, hogy a haza követelte tőlünk ez áldozatot, mintegy szellemi tökénnel hozzájárulni kényszerített bennünket is annak a nagy feladatnak megoldásához, amely, szeretett hazánk ádáz ellenségeinek legyőzése révén, egy boldogabb jövőt feltételez, tanítványaink érzelmi világa lett mélyebben megalapozva.

Tantervkülönbözeti vizsgálatok tantárgyai és tananyaga.

A) A fiúiskolában.

1. Az elemi iskola V. és VI. osztályából a polgári fiúiskola II. osztályába átlépők részére:

- a) *Számтан*: Időszámítás, közönséges és tizedes törtekkel való számolás.
- b) *Mértan*: Idomok összeillősege, szimmetriája és hasonlósága. Területszámítások.
- c) *Természetrajz*: Növény- és ásványtan elemei.
- d) *Mértani rajz*: A szerkesztő síkmértan.
- e) *Szabadkézi rajz*: Síkékitmények.

2. Az elemi iskola VI. osztályából a polg. fiúiskola III. osztályába átlépők részére:

- a) *Számтан*: Időszámítás, közönséges és tizedes törtekkel való számolás és a polg. fiúiskola II. osztályának tananyaga.
- b) *Mértan*: A polg. fiúiskola I. és II. osztályának tananyaga.
- c) *Földrajz*: A polg. fiúisk. II. osztályának tananyaga.
- d) *Természetrajz*: A polg. fiúiskola I. és II. osztályának tananyaga.
- e) *Mértani rajz*. A polg. fiúiskola I. és II. oszt. tananyaga.
- f) *Szabadkézi rajz*: Síkékitmények.

3. A gymnasium I. osztályából a polgári fiúiskola II. osztályába átlépők részére:

- a) *Földrajz*: Ausztria.
- b) *Természetrajz*: Az ásványtan elemei.
- c) *Szabadkézi rajz*: Síkékitmények.

4. A gymnasium II. osztályából a polgári fiúiskola III. osztályába átlépők részére:

- a) *Természetrajz*: Az ásványtan elemei.
- b) *Mértani rajz*: A polg. fiúiskola II. osztályának tananyaga.
- c) *Szabadkézi rajz*: Síkékitmények.

5. A gymnasium III. osztályából a polgári fiúiskola IV. osztályába átlépők részére:

- a) *Magyar nyelv*: Hangsúlyos verselés.
- b) *Természetrajz*: A polg. fiúiskola I. osztályának ásványtani tananyaga és a III. osztály természetrajzi tananyagának ásvány- és földtani része.
- c) *Történelem*: A magyarok története 1526-tól.
- d) *Mértani rajz*: A polg. fiúiskola II. és III. oszt. tananyaga.

B) A leányiskolában.

1. Az elemi iskola V. osztályából a polg. leányiskola II. osztályába átlépők részére:

a) *Magyar nyelv*: A polgári leányiskola új tantervében az I. osztály számára előírt tananyag.

b) *Német nyelv*: A polgári leányiskola új tantervében az I. osztály számára előírt tananyag.

c) *Földrajz*: Magyarország földrajza, fő tekintettel az állandó természeti viszonyokra.

d) *Állat- és növénytan*: A polgári leányiskola új tantervében az I. osztály számára előírt tananyag.

e) *Számtan*: A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, terület-, ür-, súly- és időmérték.

f) *Mértan és mértani rajz*: A polgári leányiskola új tantervében az I. osztály számára előírt tananyag.

2. Az elemi iskola VI. osztályából a polgári leányiskola III. osztályába átlépők részére:

a) *Magyar nyelv*: A polgári leányiskola I. és II. osztálya számára előírt tananyag az új tanterv szerint.

b) *Német nyelv*: A polgári leányiskola új tantervében az I. és II. osztály számára előírt tananyag.

c) *Földrajz*: Magyarország természeti viszonyai, Ausztria részletesen. Európa országai és népei. Ázsia általános ismertetése, nevezetesebb országai és a gyarmatok.

d) *Állat- és növénytan*: A polgári leányiskola új tantervében az I. és II. osztály számára előírt tananyag.

e) *Számtan*: A számok oszthatósága, legnagyobb közös mérték, legkisebb közös többszörös. Egyenes és fordított arányosság és ennek alkalmazása az egyszerű hármasszabályhoz tartozó feladatokra (olasz gyakorlat).

f) *Mértan- és mértani rajz*: A polgári leányiskola új tantervében az I. és II. osztály számára előírt tananyag.

g) *Rajz*: A polg. leányiskola új tantervében az I. és II. osztály számára előírt tananyag.

h) *Női kézimunka*: A polgári leányiskola új tantervében az I. és II. osztály számára előírt tananyag.

VII.

Jelentés az intézetben tartott tanfolyamokról.

1. Gépírási tanfolyam. (A leányiskolában.)

A 165.146—913. sz. miniszteri engedéllyel a múlt tanévben megkezdett gépírási tanfolyamot a jelen tanévben is megtartottuk, de csak a leányiskolában, mert a jelenlegi viszonyok a polg. fiúiskolai tanulókat ettől visszatartották, részint a nagy drágaság, részint szabadidejüknek a családi körben való lefoglalása miatt. A tanfolyam vezetője az idén is Földesné Valkovszky Olga polgári iskolai tanítónő volt.

A tanfolyamon résztvettek: Henne Rozália, Sándor Ella III., Fodor Erzsébet, Klein Anna, Lopusánszky Hilda, Weisz Olga, Weisz Zsófia és Wrábel Irma IV. oszt. polg. leányiskolai tanulók.

2. Hegedü-tanfolyam.

Tavaly megnyitottuk az 1914—15. tanévre 4693/914. tanf. sz. alatt újból engedélyezett hegedü-tanfolyam a folyó nagy háború miatt nem fejlődhetett úgy tovább, mint azt a megkezdéskor remélhettük. A növendékek közül számosan a járó csekély díjat (4 K) sem fizethették és elmaradtak. Ujjonnan pedig kevesen jelentkeztek.

A növendékek szorgalmasan tanultak, pontosan eljártak az órákra s a haladás — bár 7 $\frac{1}{2}$ hónapig tanulhattak csak — megfelelőnek mondható.

A növendékek névsora:

Kezdők:

Simon Antal I. a) o. t.
Sziszka István I. a) o. t.
Wrábel Győző I. a) o. t.
Kercza Károly I. b) o. t.
Marovics Sándor I. b) o. t.
Rosenfeld Géza III. o. t.

Haladók:

Kovács Géza I. b) o. t.
Hiczelberg Alfréd II. a) o. t.
Kovács Dezső II. b) o. t.
Pollák Sándor II. b) o. t.
Fenyves Sándor III. o. t.
Toch Rezső III. o. t.
Eichner Árpád IV. o. t.

Használtuk a Hohman-Bloch hegedü-iskolát. A haladók Dancla (No. 1081a.) és Pleyel (No. 489.) duókat is játszottak.

A tanfolyamvezető: Wehry Hugó, helybeli polg. isk. tanár.

VIII.

Iskoláink és a háboru.

Az a félelmet nem ismerő, elszánt lelkesedés, amely a nemzeti lobogók alatt igazságos ügyünkért hadba vonuló katonáink szívét elragadta, nem hagyta érintetlenül az itthon maradtak lelkét sem. — Amíg azok, életüket és vérüket áldozva, a haza becsületének megmentésén fáradoznak, addig itthon a szeretet sokféle megnyilatkozása egy-egy táborba tömöríti a nemes sziveket, előkészítendő a szükséges dolgokat, amelyek megsebesült, harcban kimerült véreink szenvedéseit elviselhetőbbé tenni lesznek hivatva; másrészt ellátni harcoló fiainkat a tél ellen védő meleg ruhaneműekkel és egyéb szükségességekkel.

Alig robagott el városunkból az utolsó katonaszállító vonat, máris munkához látott a sok dolgos kéz. Megalakultak a különböző jóltevő intézmények, melyek ruhaneműekkel, pénzzel, cigarettával stb. segíteni tömörültek a jótékonyság zászlója alatt. Örömmel szögezem le, hogy iskoláink is méltóképen vették ki részüket ez általános lelkesedés szülte mozgalomból.

Legelől kell emlitenem azt a varróiskolát, amely Földesné Valkovszky Olga polg. isk. tanítónő fáradságot nem ismerő buzgólkodása révén, 1914. évi aug. hó 16 án, már végzett és jelenlegi polg. leányiskolai növendékeinkből alakult, megnyervén az ügynek Pranger Karolin polg. isk. kézimunkatanítónőt is, aki szak tudásával és odaadó lelkiismeretességgel működött közre a magasztos cél elérésében. A varróiskola eleinte a „Vörös-Kereszt“ részére gyűjtött elhasznált fehérneműeket, hogy azokat kiigazitva, megtisztítva a helybeli kórházak sebesültjei rendelkezésére bocsáthassa. Ezen tevékenykedésekben megbecsülhetetlen kitarással és áldozatkészséggel segítettek a következő urnők: Stern Sándorné, Róth Miksáné, dr. Rotschild Samuné, Sommer Ignácné, Weisz Tivadarné és Bettelheim Aladárné.

A gyűjtés eredménye:

Növendékeink részéről	16,000 darab
A nevezett urnők részéről	10,000 darab
			összesen	26,000 darab

használt fehérnemű.

Ezen fehérneműek rendbehozatalához szükséges anyagok beszerzésére közadakozás révén befolyt 308 korona 28 fillér.

Később, amikor iskoláink megnyilta után — a nagym. Miniszterium rendelete a III.—IV. leányosztály kézimunkaóráinak miként való megtartása iránt is intézkedett, varróiskolánk a Nagykanizsáról hadba vonuló katonák téli meleg ruheneműinek elkészítésével foglalkozott. Ezek költségeit közadakozásból, gyűjtésből, a növendékek által rendezett gyermekelődások és egy karácsonyi bábukiállítás tiszta jövedelméből fedezte. Begyűlt 1433 korona 69 fillér.

A katonaságnak átadott meleg ruhaneműk a következők:

Hósapka	461 drb
Csuklóvédő	1100 pár
Nyakvédő	48 drb
Jaeger ing	124 drb
Jaeger nadrág	70 drb
Kapca	250 pár
Haskötő	400 drb
Térdmelegítő	26 pár
Gallérvédő	40 drb
Kesztyű	6 pár
összesen	<u>2525 drb</u>

Polgári fiúiskolánk növendékei, a Miniszterium felhívására, Németh Mihály polg. isk. tanár lelkes közreműködése mellett 80 kg. teapótló szederlevelet gyűjtöttek és szállítottak be az orsz. Hadsegélyző Hivatalhoz.

A honvédelmi harcban vitézül küzdő harcosok, valamint az elesett hősök özvegyeinek és árváinak karácsonyi örömének megszerzésére mindkét iskola növendékei gyűjtöttek 1117 korona 75 fillért.

A „Szövetségi hűségjelvény-“ből vettek a fiú- és leánytanulók 59 dbot 29 korona 50 fillér értékben.

A polg. fiúiskola növendékei tevékenyen résztvettek a hadsereg részére eszközölt fémgyűjtésben.

A tantestületek tagjai a hadikölcsönből jegyezték 12,400 koronát, a polg. iskolai hadbavonult tanárok családtagjainak segélyezéséhez 38 koronával járultak.

A polg. leányiskola IV. oszt. növendékei az oroszoktól zsákmányolt ágyúk anyagából készült „Hadi Emlékérem“-ből vásároltak 41 darabot 82 korona értékben.

IX.

A rendes tanulók névsora.

I. a) fiúosztály.

Osztályfőnök: SAUERMANN MIHÁLY.

Baumgarten Zoltán	Nagy Rezső
*Belső Géza	Offenbeck Ferencz
*Bicsák Ferencz	Pammer Jenő
Bindinger Rezső	25 Pápai Márton
5 *Bohár István	Pinczinger József
Boros Károly	Ritter Ernő
Brys József	Rosenheim Sándor
Fenyvesi István	Schuhel Károly
Firtl András	30 Simon Antal
10 Fliszár Gyula	*Sipos József
Golenczki Ferencz	Spitzer Pál
Hirháger Antal	*Szakálos László
*Horváth József	Szattler József
*Horváth Lajos	35 Sziertics István
15 Juha János	*Sziszka István
Karner Frigyes	Szunyog István
Karner Lajos	*Tanczenberger Béla
*Kelemen János	Winkler Pál
Král József	40 Wrábel Győző
20 Lőrinczy Lajos	Zubrinic József
Nagy György	

Kimaradt: *Pinke Ignác.

Meghalt: Dattler János.

A *-gal jelöltek ismétlők voltak.

I. b) fiúosztály.

Osztályfőnök: WEHRY HUGÓ.

Babos József	László Jenő
Bíba Sándor	*Marovics Sándor
Bolf József	20 Mezriczky József
Bolla Gyula	*Rein József
5 *Buzek Tibor	*Schlosser András
*Gazdag János	Sebestén István
Golenczki Ferenc	Skerlák Gyula
Horváth József	25 Sörlei Jenő
Horváth Lajos	Steiner József
10 Kaufmann Imre	Sveiczter István
Kálovics János	Szakács József
Keller Gyula	Szövedics László
Kercza Károly	30 Tezer Antal
*Koszednár József	*Totola Károly
15 Kovács Géza	Török József
Krausz Sándor	Trombitás István
*Kreuczer Károly	Zsidi Lajos

Kimaradt: *Lackenbacher András, Perkó József, *Trinkl Oszkár, *Weisz Ferencz, Weisz Lipót.

Más iskolába ment át: Schröder Gyula.

Nem tett vizsgát: Bátor István.

II. a) fiúosztály.

Osztályfőnök: RÁCZ LAJOS.

Árvay József	15	Koletár József
Baján József		Lendvay Lajos
Benkő József		Molnár József
*Dolmányos Ferencz		Muczer Boldizsár
5 Farkas János		Nagy Sándor
Gölles Dezső	20	Paizs Pál
Göllesz Antal		*Plander Károly
Heffer József		Pléh János
Hiczelberger Alfréd		*Pichler István
10 *Hiczelberger Jenő		Polgár Jenő
*Hosszú Sándor	25	Sipos Ferencz
Jámbor István		*Sziszka Gyula
Kamper Gyula		Tóth Vincze
*Kaufmann György		Vellák József

Kimaradt: Ferk László, Németh Ferencz, Vodinák Vincze.

Meghalt: Ács András.

II. b) fiúosztály.

Osztályfőnök: RÁCZ LAJOS.

Auspitz Zoltán	Löbl Ferencz
Boncz Sándor	Lőrincz György
Gábor József	20 Mikó János
Gerencsér Imre	Mujdricza Mátyás
5 Godina János	Pál Imre
Gölles József	Pécsi Vilmos
Grünfeld Dezső	Pollák Sándor
Grünwald Ernő	25 Ritter Frigyes
*Hafner Ferencz	Sipos Károly
10 Heltai István	Spirk János
Hilcz József	Szabó János
Jakab István	Szekrény Géza
Kaufmann Aladár	30 Tamás György
Kálmán József	*Varga József
15 *Klein Ferencz	Ventzel Gyula
Kondor György	Vucsák László
Kovács Dezső	

Kimaradt: *Lemmer Ferencz, Modrovics Ferencz, Pavelkovics Sándor.

III fiúosztály.

Osztályfőnök: JELLINEK MÁRK.

Bálint Ferencz	30 Plander Ferencz
*Beck Miklós	Pliemitscher Antal
Bojt János	Potucsek Lipót
Egyed László	Pörcz József
5 Felde Ferencz	Radics Emil
Felde Lajos	35 Reiner Károly
Fenyves Sándor	Ritter Dezső
Gaszmann Vilmos	Ritter Frigyes
Góczán István	Rosenfeld Géza
10 Göndöcs Lajos	Rozenfeld József
Graffits Géza	40 Schlögli János
Harangozó Ferencz	Spitzer Károly
Heltai László	Stampf László
Hetesi János	Sugár Zoltán
15 Horváth Lajos	Szabó Gyula
Hozmecz Ferencz	45 Szabó József
Kovács Dezső	Szélig Antal
Lengyel János	Szij István
Lovrak Vincze	Talafausz István
20 Maschankker Imre	Tausz József
*Megyesi Géza	50 Toch Rezső
Milhofer Jenő	Tóth Ferencz
Molnár Antal	Tőke Róbert
Nagy László	Tüke József
25 Nemetz Ferencz	Tüskés László
id. Németh József	55 Varga Béla
ifj. Németh József	Varga Lajos
Palyó Ernő	Vellák József
Petrics János	Viola Mihály

Kimaradt: Gedér József, Tamás Mihály.

Más iskolába ment át: Schröder Jenő.

IV. fiúosztály.

Osztályfőnök: NÉMETH MIHÁLY.

Baumgartner Viktor	20	Lengyel István
Beke József		Lenkei Jenő
Bindinger Gyula		Meszerics István
Eichner Árpád		Molnár László
5 Erős Ferencz		Müller Ernő
Fischl Lajos	25	Nagy Adám
Fullér Károly		Neumann Andor
Grósz Imre		Németh Pál
Grünfeld Dénes		Oláh Ferencz
10 Guttmann Károly		Pirity Lajos
Hanke József	30	Reiner Márton
Háhn Károly		Schweitzer László
Helfert József		*Somogyi József
Hirschler István		Szattler Zoltán
15 Hordós Gyula		Szeles Pál
Kanyar István	35	Tóth István
Kengyel Jenő		Tőke Jenő
Kohn Imre		Walder József
Kremsier Dezső		Zbinyovszky István

1. a) leányosztály.

Osztályfőnök: MAXIMOVITS JULIA.

Bachmann Katalin	Platzkó Erzsébet
Bindinger Erzsébet	Plánder Mária
Fleiner Ilona	Sattler Rozália
Gobár Éva	Schlesinger Mária
5 *Gutmann Anna	25 Schlosser Julianna
*Kern Viktória	Schnabl Krisztina
Kovács Rozália	Schvarcz Magdolna
Krausz Róza	Sió Gizella
Kurucz Erzsébet	Solina Ilona
10 Lackenbacher Rózsa	30 Sommer Anna
Lányi Ilona	Steiner Matild
Lengyel Anna	Szabó Szidónia
Mandelbaum Julia	Szeman Mária
Mandler Erzsébet	Szépudvari Margit
15 Mikó Rozália	35 Tóth Margit
Mustos Gizella	Varga Gizella
Ney Katalin	Virányi Nelli
Noll Anna	*Wrábel Gizella
Ötvös Magdolna	Zbinyovszky Mathild
20 Pinczinger Erzsébet	

Kimaradt: Czvetkó Mária.

Nem tett vizsgát: Schnabl Francziska.

1. b) leányosztály.

Osztályfőnök: Dr. HORVÁTHNÉ KENEDI ERZSÉBET.

Armuth Klára	Müller Izabella
Berger Ilona	25 *Németh Julia
Deutsch Mária	Offenbeck Ilona
Eppinger Irén	*Öveges Etelka
5 *Farkas Erzsébet	Paár Mária
*Fischer Sára	Peczina Margit
*Friedländer Lili	30 *Perlsz Erzsébet
Gábor Julianna	Pintér Margit
Goldberger Gizella	Ratmann Mária
10 Gréczi Erzsébet	Rosenfeld Janka
Grünfeld Irén	Sándor Mária
Horváth Ilona	35 Steiner Erzsébet
Jäger Jozefin	Stern Valéria
Kárpáthy Margit	Székács Erzsébet
15 Klein Terézia	Szücs Margit
Kollár Ilona	Tar Mária
Kondor Ilona	40 Tóth Anna
Kudich Gizella	Török Mária
Kugler Stefánia	Varga Erzsébet
20 Lencz Irén	Weiszfeld Anna
*Lieb Ida	Weiszfeld Olga
Maierhofer Mária	45 Zsidi Erzsébet
Mikó Margit	

Kimaradt: Blumenschein Margit, Buza Erzsébet, Luria Rozália, *Pum Erzsébet, Rihó Viktória.

Magántanuló lett: Kis Malvina, Takács Rozália.

II. a) leányosztály.

Osztályfőnök: Dr. KISSNÉ SCHVARCZLEITNER KORNÉLIA.

	Banekovich Lujza		Pallos Katalin
	Bogyay Piroska		Potucsek Erzsébet
	Csillag Erzsébet		Remete Ilona
	Dobesch Margit		Rusz Irén
5	Dobó Éva	20	Schlesinger Irén
	Domány Sarolta		*Sebestyén Karolin
	Eppinger Margit		Sommer Margit
	Fischer Margit		Szántó Erzsébet
	Kemény Lujza		Szücs Katalin
10	Kiss Klára	25	Tamás Ida
	*Kluger Aranka		Vincze Gizella
	Lendvai Rózsi		Weisz Mária
	*Martinecz Ilona		Wentzely Erzsébet
	Mayer Irén		Zavilla Valéria
15	Neizer Olga		

Kimaradt: Szabady Jolán, Wolf Emilia.

Más iskolába ment át: Unger Irma.

II. b) leányosztály.

Osztályfőnök: EBERHARDT MÁRIA.

Adlovits Margit	Kohn Erzsébet
Abrányi Ilona	20 Kriesch Anna
Böhm Sarolta	Kvicsák Anna
Csonták Erzsébet	Kürschner Margit
5 Dukász Margit	Lencz Aranka
Engelleiter Erzsébet	Moshammer Erzsébet
Fekete Magdolna	25 Paár Margit
Fekete Mária	Péter Karolin
Flumbort Erzsébet	Riez Stefánia
10 Friedrich Jozefa	Ritter Erzsébet
Fullér Anna	Steiner Etel
Haán Margit	30 Strasser Margit
Jancsi Mária	Szabó Julia
*Kaschmitter Mária	Szabó Mária
15 Kaufer Teréz	Vavrik Gizella
Kaufmann Józsa	Vucsák Margit
Klein Mária	35 Zsidi Mária
Kluger Ilona	

Nem tett vizsgát: Baksa Ilona, Buzási Anna, Harangozó Margit.

Meghalt: Karlovetz Erzsébet, Kousz Augustza.

III. leányosztály.

Osztályfőnök: FÖLDESNÉ VALKOVSZKY OLGA.

Amslberg Margit	30	Lehoczky Mária
Andri Margit		Lencz Margit
Banekovich Viktória		Mersits Erzsébet
Bencze Klára		Migazzy Margit
5 Boskovitz Sarolta		Milhofer Rozália
Bozdai Ilona	35	Moshammer Stefánia
Dobesch Erzsébet		Mujdricza Mária
Farkas Gizella		Nagy Emma
Fesselhoffer Eleonora		Németh Ilona
10 Friedrich Aranka		Nováczki Gizella
Friedrichkeit Olga	40	Péter Irma
Groszek Ilona		Papp Ilona
Havas Lili		Schiller Ilona
Henne Rozália		Schweiger Anna
15 Horváth Erzsébet		Skergula Ilona
id. Horváth Mária	45	Skrivalits Anna
ifj. Horváth Mária		Steiner Ilona
Jászai Mária		Steiner Margit
Jelinek Margit		Szabó Margit
20 Junker Ilona		Szaucsek Stefánia
Karner Julia	50	Szendrei Ilona
Kavetz Ágnes		Szitár Teréz
Károlyi Sarolta		Szücs Aranka
Kemény Margit		Tarsoly Rozália
25 Kenessey Erzsébet		Tollár Katalin
Kocsner Mária	55	Török Anna
Kohn Erzsébet		Vértés Erzsébet
Kumánovics Mária		Wunderlich Margit
Lehoczky Emilia		Zalaváry Ilona

Kimaradt: Berger Erzsébet.

Magántanuló lett: Varga Margit, Virányi Rózi.

Nem tett vizsgát: Sándor Ella.

IV. leányosztály.

Osztályfőnök: NAGY ERZSÉBET.

Árvai Rózsi	Lajpczig Erzsébet
Becht Gizella	Lopusánszky Hilda
Blumenschein Rozália	Neu Klára
*Bruckner Irma	30 Németh Teréz
5 Dukás Mária	Pallos Erzsébet
Egri Gizella	Pollák Erzsébet
Ferenczi Margit	Schlesinger Julia
Fischer Erzsébet	Sommer Olga
*Fodor Erzsébet	35 Sonnenberg Klára
10 Franck Margit	Sprung Gizella
Frey Mária	*Stern Hermina
Grosz Ilona	Strasser Erzsébet
Grosz Stefánia	*Szabó Róza
Grünfeld Ilona	40 Szegheő Izabella
15 Handelsmann Margit	Szmodics Éva
Harsay Gizella	Thury Irén
*Junker Berta	Tibolt Jolán
Kaufmann Berta	Toch Erzsébet
Kárpáti Erzsébet	45 Tóth Ilona
20 Kárpáti Jolán	Totola Gizella
Kis Mária Lenke	Weisz Ella
*Klein Anna	Weisz Gabriella
Koháry Mária	Weisz Zsófia
Kohn Olga	50 Wellisch Erzsébet
25 Kovács Anna	Wirth Margit
Kulka Erzsébet	Wrábel Irma

Magántanuló lett: Zalaváry Mária.

Statisztikai kimutatás

a fiúiskolai nyilvános tanulók létszámáról az 1914/15 tanévben.

C i m	Osztályok						Összesen
	I.a	I.b	II.a	II.b	III.	IV.	
I. A tanulók számának alakulása :							
Beiratott a tanév elején	43	41	32	36	61	38	251
Beiratott a tanév folyamán:	—	—	—	—	—	—	—
aki a tanév megelőző részében magántanuló volt	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” ” más iskolába járt	—	—	—	—	—	—	—
” ” ” ” nem járt iskolába	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	43	41	32	36	61	38	251
Ezek közül:							
magántanuló lett	—	—	—	—	—	—	—
kimaradt (más iskolába ment át, vagy nem tanult tovább)	1	6	3	3	3	—	16
meghalt	1	—	1	—	—	—	2
az iskolai év végéig ebbe az iskolába járt	41	35	28	33	58	38	233
alsóbb osztályból lépett fel	32	30	25	32	59	37	215
osztályismétlő volt	11	11	7	4	2	1	36
II. A beírt tanulók tandíjmentessége :							
Egészen tandíjmentes	3	6	5	4	7	4	29
Kétharmad részben tandíjmentes	7	5	2	1	2	4	21
Fél tandíjmentes	2	2	5	11	13	6	39
Tandíjkedvezményben nem részesült	31	28	20	20	39	24	162
III. A beírt tanulók iskolamulasztásai :							
Igazolt órák száma	407	492	353	330	778	575	2934
Nem igazolt órák száma	32	49	3	6	50	44	184
IV. A tanév végén való létszám részletezése :							
<i>1. Születési év szerint :</i>							
1905. évben született	—	1	—	—	—	—	1
1904. ” ”	15	8	—	2	—	—	25
1903. ” ”	15	14	9	7	—	—	45
1902. ” ”	8	7	8	11	13	—	47
1901. ” ”	3	3	5	7	22	14	54
1900. ” ”	—	2	6	4	11	8	31
1899. ” ”	—	—	—	2	7	12	21
1898. ” ”	—	—	—	—	5	4	9
1897. évben, vagy még korábban született	—	—	—	—	—	—	—
<i>2. A tanulás eredménye szerint :</i>							
Az osztályt sikerrel végezte	28	25	22	20	39	29	163
Javító vizsgálatra utasított	8	7	6	9	16	9	55
Osztályismételésre utasított	5	2	—	4	3	—	14
Osztályzatot nem nyert	—	1	—	—	—	—	1
<i>3. Vallás szerint :</i>							
Róm kath.	31	29	27	22	47	25	181
Ág. hitv. evang.	4	1	—	2	1	—	8
Református	—	—	—	1	—	—	1
Izraelita	6	5	1	8	10	13	43

C i m	Osztályok						Összesen
	I.a	I.b	II.a	II.b	III.	IV.	
4. Anyanyelv szerint :							
Magyar	38	35	28	28	56	38	223
Német	2	—	—	5	1	—	8
Horvát	1	—	—	—	1	—	2
5. Szülők lakóhelye szerint :							
Helybeli	36	28	25	30	48	29	196
Zalamegyei	3	6	2	—	4	2	17
Más megyebeli	2	1	1	2	3	7	16
Horváth-Szlavonországbeli	—	—	—	1	3	—	4
Ausztriai	—	—	—	—	—	—	—
Külföldi	—	—	—	—	—	—	—
6. A szülők társadalmi állása szerint :							
Nagybirtokos, nagybérelő	—	—	—	—	—	—	—
Középbirtokos, középbérelő	—	—	—	—	—	—	—
Kisbirtokos, kisbérelő	—	—	—	—	1	1	2
Kisbirtokos, napszámos	—	1	2	2	—	—	5
Egyéb őstermelő (kertész, majoros stb.)	—	—	—	—	1	1	2
Gazdasági tisztviselő	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb gazdasági segédszemély	—	1	1	—	—	1	3
Földművelési munkás, napszámos	—	—	—	—	—	—	—
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	—	—	—	—	—	—	—
Kisiparos, bányakisvállalkozó	10	10	4	6	14	5	49
Ipari, vagy bányászati tisztviselő	—	—	—	1	—	—	1
Egyéb ipari, vagy bányászati segédszemély	5	—	4	1	4	5	19
Ipari, vagy bányászati napszámos	—	—	—	—	—	—	—
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	—	—	—	—	—	—	—
Kiskereskedő, kisvállalkozó	1	1	—	1	2	4	9
Házaló kereskedő, piaci árus	—	—	—	1	—	—	1
Kereskedelmi, vagy közlek. tisztviselő	—	—	1	2	—	2	5
Egyéb kereskedelmi, vagy közlek. segédszemély	17	13	5	8	19	10	72
Kereskedelmi és közlek. munkás, napszámos	1	—	2	1	4	2	10
Köztisztviselő és közhiv. alk. díjnok	—	—	3	—	—	1	4
Pap, tanár, tanító	—	—	—	1	3	—	4
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd stb.)	—	1	—	—	1	—	2
Közhivatalban alkalm. altiszt, vagy szolgáló	4	2	1	2	1	1	11
Katonatiszt	—	—	—	—	—	—	—
Katonaaltiszt	1	2	1	1	—	—	5
Különböző ágbeli v. k. m. n. napszámos	—	1	2	1	1	1	6
Tökés, járadékos, háztulajdonos	—	—	—	—	—	—	—
Nyugdíjas tisztviselő, vagy más értelmiségi	—	—	—	—	—	1	1
Nyugdíjas altiszt, szolgáló, vagy munkás	1	—	—	—	1	—	2
Magánzó, eltartásos	1	3	2	2	6	3	17
Házi cseléd	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	—	—	—	—	—	—
Árvaházi, szeretetházi tanulók	—	—	—	3	—	—	3
V. A létszám összehasonlítása.							
A múlt tanévben beiratott	40	63	40	54	41	39	277
A jelen " " apadás	43	41	32	36	61	38	251
Szaporodás (+) vagy apadás (—)	+3	-22	-8	-18	+20	-1	-26

XI.

Statisztikai kimutatás

a leányiskolai nyilv. tanulók létszámáról az 1914/15 tanévben.

C i m	Osztályok						Összesen
	I.a	I.b	II.a	II.b	III.	IV.	
I. A tanulók számának alakulása:							
Beiratott a tanév elején	41	52	31	40	62	53	279
Beiratott a tanév folyamán:	—	—	—	—	—	—	—
aki a tanév megelőző részében magántanuló volt	—	—	1	—	—	—	1
" " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—
" " " " " " " " " " " " " " " " " "	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	41	52	32	40	62	53	280
Ezek közül:							
magántanuló lett	—	2	—	—	2	1	5
kimaradt (más iskolába ment át, vagy nem tanult tovább)	1	5	3	—	1	—	10
meghalt	—	—	—	2	—	—	2
az iskolai év végéig ebbe az iskolába járt	40	45	29	38	59	52	263
alsóbb osztályból lépett fel	38	44	29	39	57	47	254
osztályismétlő volt	3	8	3	1	5	6	26
II. A beirt tanulók tandíjmentessége:							
Egészen tandíjmentes	8	3	4	8	9	8	40
Két-harmad részben tandíjmentes	3	12	1	3	4	3	26
Fél tandíjmentes	1	3	2	5	10	4	25
Tandíjkezdményben nem részesült	29	34	25	24	39	38	189
III. A beirt tanulók iskolamulasztása:							
Igazolt órák száma	770	822	876	754	1424	1801	6447
Nem igazolt órák száma	43	8	—	—	20	2	73
IV. A tanév végén való létszám részletezése:							
<i>1. Születési év szerint:</i>							
1905. évben született	—	—	—	—	—	—	—
1904. " "	15	16	—	—	—	—	31
1903. " "	15	22	11	15	—	—	63
1902. " "	7	5	12	13	22	—	59
1901. " "	3	2	5	6	16	19	51
1900. " "	—	—	1	4	16	22	43
1899. " "	—	—	—	—	4	6	10
1898. " "	—	—	—	—	1	5	6
1897. évben vagy még korábban született	—	—	—	—	—	—	—
<i>2. A tanulás eredménye szerint:</i>							
Az osztályt sikerrel végezte	26	32	21	24	39	37	179
Javitóvizsgálatra utasított	7	8	3	5	10	13	46
Osztályismétlésre utasított	6	5	5	6	9	2	33
Osztályzatot nem nyert	1	—	—	3	1	—	5
<i>3. Vallás szerint:</i>							
Róm. kath.	25	29	13	27	42	24	160
Ág. hitv. evang.	2	1	1	—	2	2	8
Református	—	—	4	—	1	1	6
Izraelita	13	15	11	11	14	25	89

C i m	Osztályok						Összesen
	I.a	I.b	II.b	II.b.	III	IV.	
4. Anyanyelv szerint :							
Magyar...	39	45	28	36	56	51	255
Német ...	1	—	—	1	2	1	5
Horvát ...	—	—	—	1	1	—	2
Tót ...	—	—	1	—	—	—	1
5. A szülők lakóhelye szerint :							
Helybeli ...	38	39	29	33	54	50	243
Zala megyei ...	—	4	—	3	1	—	8
Más megyebeli ...	2	2	—	2	3	2	11
Horvát-Szlavonországbeli ...	—	—	—	—	1	—	1
Ausztriai ...	—	—	—	—	—	—	—
Külföldi ...	—	—	—	—	—	—	—
6. A szülők társadalmi állása szerint :							
Nagybirtokos, nagybérlő ...	—	—	—	—	—	—	—
Középbirtokos, középbérlő ...	—	—	—	—	—	—	—
Kisbirtokos, kisbérlő ...	—	1	1	—	—	—	2
Kisbirtokos, napszámos ...	1	—	—	—	—	1	2
Egyéb őstermelő (kertész, majoros stb.) ...	—	1	—	1	1	—	3
Gazdasági tisztviselő ...	—	1	—	—	—	—	1
Egyéb gazdasági segédszemély ...	1	1	—	—	—	—	2
Földmivelési munkás, napszámos ...	—	—	—	—	—	—	—
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó ...	—	—	—	—	—	—	—
Kisiparos, bányakisvállalkozó ...	4	12	2	9	10	13	50
Ipari, vagy bányászati tisztviselő ...	—	1	—	1	—	—	2
Egyéb ipari, vagy bányászati segédszemély ...	6	2	—	3	—	—	11
Ipari vagy bányászati napszámos ...	—	—	—	1	1	—	2
Nagykereskedő, nagyvállalkozó ...	—	—	2	—	—	1	3
Kiskereskedő, kisvállalkozó ...	3	5	3	2	4	7	24
Házaló kereskedő, piaci árus ...	—	—	—	—	1	1	2
Kereskedelmi, vagy közlekedési tisztviselő ...	3	3	3	1	3	6	19
Egyéb kereskedelmi, vagy közlek. segédszemély ...	12	9	6	10	12	8	57
Kereskedelmi és közlek. munkás, napszámos ...	—	—	—	1	—	1	2
Köztisztviselő és közhiv. alk. díjnok ...	1	2	2	2	2	3	12
Pap, tanár, tanító ...	—	—	2	—	5	2	9
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd stb.) ...	2	3	4	—	4	—	13
Közhivatalban alkalm. altiszt, vagy szolga ...	1	1	1	1	3	—	7
Katonatiszt ...	—	—	1	—	—	—	1
Katonaaltiszt ...	2	2	1	—	1	1	7
Különböző ágbeli v. k. m. n. n. napszámos ...	—	—	—	—	—	—	—
Tökés, járadékos, háztulajdonos ...	—	1	—	—	2	2	5
Nyugdíjas tisztviselő, vagy más értelmiségi ...	—	—	—	—	—	1	1
Nyugdíjas altiszt, szolga, vagy munkás ...	2	—	—	1	3	1	7
Magánzó, eltartásos ...	2	—	1	5	7	4	19
Házi cseléd ...	—	—	—	—	—	—	—
Egyéb és ismeretlen foglalkozású ...	—	—	—	—	—	—	—
Árvaházi, szeretetházi tanulók ...	—	—	—	—	—	—	—
V. A létszám összehasonlítása.							
A múlt tanévben beiratott ...	46	70	33	37	63	57	306
A jelen " " ...	41	52	32	40	62	53	280
Szaporodás (+) vagy apadás(—) ...	-5	-18	-1	+3	-1	-4	-26

XII.

Az 1914—1915. tanévi tanulásbeli eredmény kimutatása a fiúiskolában.

Osztályok	I. a)					I. b)					II. a)					II. b)					III.					IV.								
	Az osztályozottak száma					41					34					29					31					58					38			
Tantárgyak	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve				
	Hit- és erkölcsstan ...	9	11	21	—	—	4	9	21	—	—	2	12	15	—	—	3	9	19	—	—	8	25	25	—	—	15	14	9	—	—			
Magyar nyelvtan ...	5	16	18	2	—	4	8	21	1	—	3	7	18	1	—	2	6	20	3	—	5	13	34	6	—	8	15	15	—	—				
Német nyelvtan ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Földrajz ...	4	7	27	3	—	1	9	22	2	—	3	10	15	1	—	1	13	12	5	—	—	17	38	3	—	2	19	17	—	—				
Történelem ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	24	30	—	—	7	20	8	3	—				
Számítás ...	3	6	29	3	—	1	9	21	3	—	3	11	13	2	—	1	10	16	4	—	4	14	28	12	—	1	9	24	4	—				
Mértan ...	3	11	15	12	—	4	6	18	6	—	3	10	13	3	—	2	10	13	6	—	3	9	39	7	—	6	12	20	—	—				
Természetrész ...	3	13	19	6	—	5	10	16	3	—	6	12	11	—	—	6	13	12	—	—	6	18	30	4	—	—	—	—	—	—				
Természettan ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	16	19	1	—				
Mértani rajz ...	2	11	21	6	—	4	15	11	4	—	8	8	12	1	—	5	9	10	7	—	2	17	33	6	—	6	14	16	2	—				
Szabadkézi rajz ...	4	12	21	4	—	4	19	9	1	1	6	8	13	2	—	6	10	7	6	2	2	17	36	1	2	8	10	18	—	2				
Szépírási ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Torna ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Ének ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

XIII.

Az 1914—1915. tanévi tanulásbeli eredmény kimutatása a leányiskolában.

Osztályok	I. a)					I. b)					II. a)					II. b)					III.					IV.				
	39					45					29					35					58					52				
Tantárgyak	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve	jeles	jó	elégséges	elégtelen	felmentve
Vallástan	7	21	11	—	—	7	23	15	—	—	12	12	5	—	—	4	20	11	—	—	12	37	9	—	—	22	23	7	—	—
Magyar nyelv	2	13	23	1	—	2	15	24	4	—	1	7	15	6	—	—	5	20	10	—	2	5	37	14	—	4	11	24	13	—
Német nyelv	2	13	19	5	—	6	17	14	8	—	3	6	14	6	—	1	7	21	6	—	4	15	26	13	—	5	15	32	—	—
Földrajz	1	9	26	3	—	3	14	19	9	—	11	6	9	3	—	3	14	17	1	—	5	19	14	9	—	—	—	—	—	—
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	16	34	1	—	9	15	18	10	—
Számítás	3	8	18	10	—	1	12	25	7	—	6	7	14	2	—	2	12	17	4	—	3	17	27	11	—	4	24	22	2	—
Mértan	4	8	19	8	—	6	14	17	8	—	6	3	16	4	—	1	13	15	6	—	4	20	20	4	—	7	17	25	3	—
Allat- és növénytan	5	8	18	8	—	2	9	27	7	—	5	5	15	4	—	3	8	19	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vegy- és ásványtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	18	30	3	—	—	—	—	—	—
Természetan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	16	26	6	—
Egészségtan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	15	26	—	—
Háztartás-nevelésan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	20	3	—	—
Kézimunka	—	19	17	1	2	3	22	16	1	3	5	13	8	1	2	4	19	11	—	1	7	38	6	—	7	9	30	9	—	4
Enek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajz	5	13	11	4	6	10	11	16	2	6	9	8	7	2	3	6	13	8	2	6	15	25	5	6	7	13	17	7	—	15
Írás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Testgyakorlat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

XIV.

Kimutatás

az igazgatóság által kezelt segély- és kirándulási alapokról

Bevétel			a) Segélyalap.			Kiadás		
Tétel	A tétel megnevezése	Összeg		Tétel	A tétel megnevezése	Összeg		
		K	f			K	f	
1. Fiúiskolai:								
1	1913/14. tanévi maradék	1	48	1	Egyenleg...	3	—	
2	Kamat	1	52					
		3	—			3	—	
	Marad az 1915/16 tanévre	3	—					
2. Leányiskolai.								
1	1913/14. tanévi maradék	82	97	1	Segélyezésre kifizetett	8	10	
2	Kamat	6	33		Egyenleg	81	20	
		89	30			89	30	
	Marad az 1915/16.tanévre	81	20					

b) Kirándulási alap.

A jelen tanévben nem számíthattunk arra, hogy kirándulást rendezhessünk, tehát nem szedtük be a kirándulási díjat.

Jótekonyság.

1. Tandijelengedés folytán a fiúiskolában 89 tanuló összesen 999'86-, a leányiskolában 91 tanuló összesen 1117'16 koronával segélyezettett.

2. Boldogemlékü Vizeki Tallián Ede, zágrábi volt prépost-kanonoknak a fiúiskola részére tett 2000 K alapítványa után a jelen évre járó kamatok fejében Nagykanizsa r. t. város tanácsa, mint az alapítvány kezelője, 100 K-t bocsátott a tantestület rendelkezésére oly célból, hogy ezen összeg fiúiskolánk felső osztálybeli szegénysorsú és viszonylag legkiválóbb növendékeinek jutalmazására fordíttassék. Ezen alapítvány kamataiból 50—50 K-t kaptak: B e k e J ó z s e f és M e s z e r i c s I s t v á n IV. oszt. tanulók.

3. A „Nagykanizsai Takarékpénztár“ időnkinti adományaiból töké-sített összegekből, Nagykanizsa r. t. város egy 600 K-ás alapítványt létesített, melynek a jelen évre járó kamatai fejében a városi tanács 30 K-t bocsátott rendelkezésünkre oly célból, hogy ez az alapítólevél értelmében egy helybeli illetőségű, jó erkölcsű és szorgalmas fiúiskolai tanulónak adassék ki jutalmul. A tantestület azonban, hogy több arra érdemes növendéket jutalmazhasson, három tanuló között osztotta meg az összeget. 10—10 K-át kaptak: E r ő s F e r e n c z, E i c h n e r Á r p á d és K a n y a r I s t v á n IV. oszt. tanulók.

4. A „Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán“ 50 K-t volt szíves küldeni, hogy abból 25 K-t a fiú-, 25 K-t pedig a leányiskola szegénysorsu és kiváló előmenetelű tanulóinak jutalmazására fordítsunk. A tantestületek az összegekből G ó c z á n I s t v á n III., B a j á n J ó z s e f II. oszt. tanulókat 10—10-, B e n k ő J ó z s e f II. oszt. tanulót 5-, W e l l i s c h E r z s é b e t IV. oszt. tanulót 25 koronával jutalmazta.

5. A „Délzai Takarékpénztár Részvénytársaság“ 20 K-t adományozott a polg. fiúiskolai szorgalmas tanulók jutalmazására. Ebből 10—10 K-t nyertek: P a i z s P á l és S z e k r é n y G é z a II. oszt. tanulók.

6. A helybeli „Szegények Tápintézete“ című jótekonny egyesület népkonyhája ez évben 25 növendékünket látta el ingyenes ebéddel nov. hó 19-től márc. 15-ig.

Fogadják az itt felsorolt jóltevők a jótéteményekben részesült szegénysorsu növendékeink, valamint a megjutalmazott tanulók nevében is az emberszeretet és nevelésügy oltárára hozott önzetlen áldozataikért az intézet igazgatóságának hálás és hazafias köszönetét azzal az óhajttal: vajha ők egykor meghálálhatnák a társadalom részéről számukra nyújtott segítséget és további kitartásra ösztönző jutalmakat a társadalom jólétének előmozdítására célzó lankadatlan munkásságukkal és becsületes igyekezetükkel!

XVI.

Az 1915–16. tanévben használandó tan- könyvek hivatalos jegyzéke.

I. FIÚOSZTÁLY.

- Róm. kath. hittan: Gergely J. Képes Biblia, 4. kiadás, kötve 1 K 60 f.
Ág. ev. hittan: Bognár E. Dr. Luther M. kis kátéja, kötve 50 f.
Református hittan: Hamar I. Isteni kijelentés az ó- és újtestamentumban,
kötve 1 K 20 f.
Izr. hittan: Dékány G. Bibliai olvasmányok, I. rész füzve 2 K 50 f.
Izr. hittan: Héber imakönyv, Deutsch—Schill fordítása, kötve 1 K 20 f.
Glósz-Reöthy. Magyar nyelvtan és olvasókönyv, I. kötet, 2. kiadás, füzve
2 K 80 f.
Ágh és Földes. Földrajz, I. kötet, 2. javított kiadás, füzve 1 K 80 f.
Kogutowicz M. Földrajzi iskolai atlasz, 2. kiadás, kötve 2 K.
Szenes A. Számtan polg. fiúisk. számára. I. rész, 7. kiadás, füzve 2 K 50 f.
Tóth J. Geometria elemei, I. rész, 3. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Szterényi H. dr. Ásvány-, kőzet-, és földtan, 6. kiadás, füzve 1 K 40 f.
Szterényi H. dr. Növénytan, 5. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Geszler Ödön. Gyakorlati és elméleti énekiskola. I. rész, füzve 2 K.

II. FIÚOSZTÁLY.

- Róm. kath. hittan: Róm. kath. nagyobb katekizmus, polgári, felsőbb
leány- és középiskolák alsó osztályai számára. A püspöki kar
kiadása, 1908, füzve 64 f.
Ág. ev. hittan: mint az I. osztályban.
Református hittan: mint az I. osztályban.
Izr. hittan: Weisz M. Bibliai olvasmányok, II. rész, füzve 2 K 50 f.
Izr. hittan: Héber imakönyv, mint az I. osztályban.
Glósz-Reöthy. Magyar nyelvtan és olvasókönyv, II. kötet, 2. kiadás, füzve
2 K 60 f.
Ágh és Földes. Földrajz, II. kötet, 3. kiadás, füzve 2 K.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, 2. kiadás, kötve 2 K.
Szenes A. Számtan, polgári fiúiskolák számára, I. rész, 7. kiadás, füzve
2 K 50 f.
Tóth J. Geometria elemei, I. rész, 3. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Szterényi H. dr. Alattan, 3. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Gaál J. Ábrázoló mértan, 4. kiadás, füzve 2 K.
Geszler Ödön. Gyakorlati- és elméleti énekiskola, I. rész, füzve 2 K.

III. FIÚOSZTÁLY.

- Róm. kath. hittan: Dr. Demkovits Ágoston. Róm. kath. szertartástan,
polgári iskolák számára, 3. kiadás, kötve 1 K 40 f.
Ág. ev. hittan: Bereczky S. A keresztény egyház rövid története, 4. ki-
adás, kötve 80 f.
Református hittan: Fülöp J. Ref. keresztyén hit- és erkölcsstan, füzve 80 f.
Izr. hittan: Schön D. A zsidók története, I. kötet, füzve 1 K 60 f.

- Izr. hittan: Héber imakönyv, mint az I. osztályban.
Deme K. Rendszeres magyar nyelvtan, 6. kiadás, füzve 1 K 20 f.
Deme K. Magyar olvasókönyv III. rész, 2. kiadás, füzve 1 K 80 f.
Hortobágyi-Baumann. Német nyelvtan és olvasókönyv, I r., füzve 2 K 80 f.
Ágh Géza. Földrajz, III. rész, 2. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, 2. kiadás, 2 K.
Gecser B. A magyar nemzet történelme, 2. kiadás, füzve 1 K 20 f.
Kogutowicz. Tíz térkép a hazai történelem tanításához, kötve 2 K
Szenes A. Számtan, polg. fiúiskolák számára, II. rész, 5. kiadás, füzve
2 K 80 f.
Tóth J. Szerkesztő és gyakorlati geometria, 3. kiadás, füzve 1 K 20 f.
Szterényi H. dr. Ásvány-, kőzet- és földtan, 6. kiadás, füzve 1 K 40 f.
Szterényi H. dr. Növénytan, 5. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Gaál J. Ábrázoló mértan, 4. kiadás, füzve 2 K.
Erney J. Uj énektan, II. rész, 8. kiadás, füzve 1 K 20 f.

IV. FIÚOSZTÁLY.

- Róm. kath. hittan: Pongrácz J. Kath. Egyháztörténelem, 5. kiadás, kötve
1 K 20 f.
Ág. ev. hittan: mint a III. osztályban.
Református hittan: mint a III. osztályban.
Izr. hittan: Büchler S. A zsidók története, füzve 2 K 40 f.
Izr. hittan: Héber imakönyv, mint az I. osztályban.
Glosz-Reöthy. Stilisztika verstannal 3 K
Lehr A. Arany János „Toldi“-ja, 14. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Hortobágyi-Baumann. Német nyelvtan és olvasókönyv, I. rész, füzve 2 K 80f.
Dr. Ágh Géza. Földrajz, IV. rész, füzve 2 K 20 f.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, 2. kiadás, kötve 2 K.
Dr. Rybáry-Lóránd. Világtörténet, polgári fiúiskolák számára, 11. kiadás,
füzve 3 K 20 f.
Szenes A. Számtan, mint a III. osztályban.
Tóth József. Szerkesztő és gyakorlati geometria, 3. kiadás, füzve 1 K 20 f.
Dr. Kovács J. Fizika, a polgári fiúiskolák IV. osztálya számára, 6. kiadás,
füzve 2 K 60 f.
Gaál J. Ábrázoló mértan, mint a III. osztályban.
Erney J. Gyakorlati énektan, II. rész, 8. kiadás 1 K 20 f.

I. LEÁNYOSZTÁLY.

- Róm. kath. vallástan: Gerely József. Képes Biblia, 3. kiadás, kötve
1 K 60 f.
Ág. ev. vallástan: Bognár E. dr. Luther kis kátéja, kötve 50 f.
Református vallástan: Hamar I. Isteni kijelentés az ó- és újtestamen-
tumban, kötve 1 K 20 f.
Izr. vallástan: Dekány G. Bibliai olvasmányok, I. rész, füzve 2 K 50 f.
Izr. vallástan: Héber imakönyv, fordította Deutsch és Schill, kötve 1 K 20 f.
Glósz-Reöthy. Magyar nyelvtan, I. rész, 3. kiadás, füzve 1 K 40 f.
Hoffmann M. A magyar iskolai helyesírás, bármelyik kiadás, füzve 40 f.
Glósz-Reöthy. Magyar olvasókönyv, I. rész, 3. kiadás füzve 2 K.
Dánielné Lamács L. Első német könyvem, kötve 1 K 80 f.
Makoldiné Molnár I. és Filtsch J. Német nyelvtan, 2. kiadás 1 K 24 f.
Ágh és Földes G. Földrajz, I. kötet, 3. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, 2. kiadás, kötve 2 K.

- Róth-Schuch-Perényi. Állat- és növénytan, I. r., 3. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Szenes A. Számтан és mértan, I. rész, 2. kiadás, füzve 2 K.
Geszler Ödön. Gyakorlati és elméleti énekiskola, I. rész, füzve 2 K.

II. LEÁNYOSZTÁLY.

- Róm. kath. vallástan: Róm. kath. nagyobb katekizmus, Polgári, felsőbb leány- és Középiszkolák alsó osztályai számára. A püspöki kar kiadása, 1908, ára füzve 64 f.
Ág ev. vallástan: mint az I. osztályban.
Református vallástan: mint az I. osztályban.
Izr. vallástan: Weisz M. Bibliái olvasmányok, II. rész, füzve 2 K 50 f.
Izr. vallástan: Héber imakönyv, mint az I. osztályban.
Glósz-Reöthy. Magyar nyelvten II. rész, 2. kiadás, füzve 1 K 20 f.
Hoffmann M. Magyar iskolai helyesírás, bármelyik kiadás, füzve 40 f.
Glósz-Reöthy. Magyar olvasókönyv, II. rész, 2. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Dánielné Lamács L. Második német könyvem, 2. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Német nyelvten, mint az I. osztályban.
Ágh és Földes G. Földrajz, II. kötet, 2. kiadás, füzve 2 K.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, mint az I. osztályban.
Róth-Schuch-Perényi. Állat- és növénytan, II. rész, 3. kiadás, füzve 1 K 40 f.
Szenes A. Számтан és mértan, II. rész, 2. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Geszler Ödön. Gyakorlati és elméleti énekiskola, I. rész, füzve 2 K.

III. LEÁNYOSZTÁLY.

- Róm. kath. vallástan: Dr. Demkovits Á. Róm. kath. szertartástan, 3. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Ág. ev. vallástan: Berecsky S. A Keresztény egyház rövid története, 4. kiadás, kötve 80 f.
Református vallástan: Fülöp J. A keresztény egyház történelme, füzve 1 K
Izr. vallástan: Schön D. A zsidók története, I. kötet, füzve 1 K 60 f.
Glósz-Reöthy. Stilisztika és verstan, füzve 3 K 20 f.
Hoffmann M. A magyar iskolai helyesírás, bármelyik kiadás, füzve 40 f.
Lehr A. Arany J. „Toldi“-ja, 14. kiadás, füzve 2 K 40 f.
Dánielné Lamács L. Harmadik német könyvem, kötve 2 K 60 f.
Német nyelvten, mint az I. osztályban.
Márki és Pallos. Történelem, füzve 2 K.
Ágh és Földes G. Földrajz, III. kötet, 2. kiadás, füzve 1 K 80 f.
Kogutowicz. Földrajzi iskolai atlasz, mint az I. osztályban
Rybár Ormándy. Vegytan és ásványtan, 6. kiadás, füzve 1 K 60 f.
Szenes A. Számтан és mértan, III. rész, 3. kiadás, füzve 2 K 50 f.
Erney J. Uj énektan, II. rész, 8. kiadás, füzve 1 K 60 f.

IV. LEÁNYOSZTÁLY.

- Róm. kath. vallástan: Pongrácz József, Egyháztörténelem, kötve 1 K 20 f.
Ág. ev. vallástan, mint a III. osztályban.
Református vallástan, mint a III. osztályban.
Izr. vallástan: Büchler S. A zsidók története, füzve 2 K 40 f.
Glósz-Reöthy. Költészettan és irodalomtörténet, füzve 4 K.

- Hoffmann M. A magyar iskolai helyesírás, bármelyik kiadás, füzve 40 f.
Dánielné Lamács L. Negyedik német könyvem, kötve 3 K 20 f.
Német nyelvtan, mint az I. osztályban.
Márki-Pallos. Történelem, II. rész, 1. kiadás, füzve 2 K.
Lévay E. Fizika, a csillagászati és fizikai földrajz elemeivel, kötve 2 K 40 f.
Szenes A. Számтан, III. rész, mint a III. osztályban.
Dr. Juba Adolf. Egészségtan, 2. kiadás, füzve 2 K.
Sebestyénne. Háztartástan és neveléstan, 12. kiadás, füzve 2 K.
Erney J. Uj énektan, mint a III. osztályban.
-

Értesítés a jövő 1915—16. tanév megkezdéséről.

a) A vizsgálatok sorrendje.

1. **Javító vizsgálatok.** Augusztus 31-én délelőtt 8 órától kezdve a **fiúiskolai**, szeptember 1-én délelőtt 8 órától kezdve a **leányiskolai** tanulók javító vizsgálatait tartatnak, melyekre engedélyt kell kérni a tantestülethez címzendő s az igazgatónál legkésőbb **augusztus 15-éig** benyújtandó folyamodvánnyal. E folyamodványhoz melléklendő a tanuló iskolai bizonyítványa.

2. **Felvételi, illetve tantervkülönbözeti vizsgálatok.** Augusztus 31-én délután 2 órától kezdve a **fiúiskolai**, szeptember 1-én délután 2 órától kezdve pedig a **leányiskolai** tanulók felvételi, illetve tantervkülönbözeti vizsgálatait tartatnak azon tanulókkal, akik az elemi iskola V. vagy VI. osztályának **siker** elvégzése után a polgári iskola II. vagy III. osztályába, vagy a gimnázium alsóbb osztályaiából a polg. iskola megfelelő felsőbb osztályába akarnak átlépni. Ezek a felvételi vizsgálatra az engedélyt a polgári iskolák tantestületeihez címzett folyamodványban kérelmezik, mely folyamodványok legkésőbb június 15-éig az igazgatóhoz benyújtandók.

3. **Pótvizsgálatok.** A rendes tanítás megkezdése után szeptember hó elején, később meghatározandó napokon fognak megtartatni a pótvizsgálatok az erre engedélyt nyert tanulókkal. Pótvizsgálatra az engedélyt a polgári iskolák tantestületeihez címzett, szabályszerűen felszerelt s az igazgatónál legkésőbb augusztus 15-éig benyújtandó folyamodványban kérelmezhetik a tanulók.

A javító-, felvételi- és pótvizsgálatok díjmentesek, a tantervi külömbözetből teendő vizsgálatok díja tárgyanként 4 korona.

b) A beiratások sorrendje.

A beiratások szeptember 2., 3., 4., 6. és 7. napjain tartatnak meg és pedig naponta **délelőtt 8—12 óráig a fiúiskolai, délután 2—5 óráig a leányiskolai tanulókkal.**

A sorrend a következőleg van megállapítva.

1-ső két nap. Szeptember 2-án és 3-án csakis az I. osztályba lehet beírtni.

3-ik nap. Szeptember 4-én elsősorban az I. osztályban esetleg üresen maradt helyekre vétetnek fel tanulók s ezek beírása után csakis a II. osztályba lehet beírtni.

4-ik nap. Szeptember 6-án elsősorban az I. vagy II. osztályban esetleg még üresen álló helyekre, azután a III. osztályba vétetnek fel tanulók.

5-ik nap. Szeptember 7-én elsősorban az alsóbb osztályokban esetleg üresen maradt helyekre, azután a IV. osztályba lehet beírtni.

c) Beiratási szabályok.

1. Magántanulóul beírtni senkit sem lehet.

2. A beiratásoknál tapasztalt tolongás elkerülése és a beiratások gyorsabb eszközölhetése végett a tanév végén **sorszámmal ellátott beiratási lapot** fog kapni minden tanuló, melyet otthon kitölt és vele

szeptemberben beiratkozhatik. Az I. osztályokba való beirathatás céljából aug. 30-án lesznek a beiratási lapok kiosztva a fiúiskolai könyvtárszobában (I. em. 1. sz.) és pedig délelőtt 9 órakor a fiú, 11 órakor a leányiskolai tanulók részére.

A jelenlegi növendékeken kívül még a II.—IV. osztályba beiratkozni szándékozók beiratási lapot kaphatnak az igazgatói irodában a hivatalos órák alatt.

3. A beiratásra a tanulók kötelesek — és pedig első beiratásra okvetlen — a szülő vagy ennek nemlétében a tanuló gondviselője kíséretében jelenni meg és **előmutatni születési bizonyítványukat és mult tanévi iskolai bizonyítványukat.**

Azon tanulók, akik polgári iskolánk valamely osztályába már be voltak írva, a szülői kíséret és keresztlevél előmutatása alól felmenthetők, **de új tanuló szülői kíséret és születési bizonyítvány nélkül a tanintézetbe egyáltalán fel nem vehető.**

4. Az 1887. évi XXII. törvénycikk értelmében minden olyan tanuló, aki 12 évet betöltött, a beiratáskor hiteles orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni, hogy a legutóbbi 5 év alatt védhímlővel újraoltott vagy az újraoltás alól orvosilag felmentetett.

5. **A beiratások alkalmával kérjük a pontos megjelenést, mert a számok elkerülése esetében bekövetkezendő kiszorulásokért felelősséget nem vállalunk.**

d) Felvételi kellékek.

1. A polgári iskola I. osztályába csak azon 9 évet betöltött tanulók vehetők fel, akik az elemi iskola 4 alsó osztályát sikeresen elvégezték, és ezt nyilvános iskolai bizonyítvánnyal igazolják. Ennek hiányában a tanulók felvételi vizsgálatra vannak kötelezve.

2. Minden tanuló köteles a beiratás alkalmával előre lefizetni 2 korona beiratási díjat, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és az évi Értesítőre, 50 fillért a szegény tanulók segélykönyvtára javára, 1 koronát tanulmányi kirándulások és utazások céljaira, azaz összesen 4 korona 50 fillért. Beiratáskor fizetendő az I. félévi tandíj is, azaz 8 korona.

3. A tandíj elengedéseért folyamodhatnak olyan szülők, akik vagyontalanságukat szabályszerű hatósági bizonyítvánnyal igazolják, ha gyermekeik megelőző tanévi iskolai bizonyítványa legalább **jó** magaviseletükről és **jó** előmenetelükről tanuskodik (t. i. bizonyítványukban a szépírást, tornát és éneket nem számítva, egynél több **elégséges** osztályzat nincs.) Ily bizonyítvány hiányában a vagyontalan szülők is csak a tandíj felének vagy legfeljebb kétharmadának elengedésére számíthatnak. Folyamodványok a tandíj elengedéseért Zalavármegye kir. Tanfelügyelőségéhez címezve, szegénység- és iskolai bizonyítványokkal felszerelve, már a beiratáskor benyújtandók az igazgatóhoz.

A m. kir. honvédségben, csendőrségben és a közös hadseregben, haditengerészetben tovább szolgáló, magyar honosságu, osztrák állampolgársággal, vagy bosznia-hercegovinai illetőséggel bíró altisztek gyermekei szegénység bizonyítvány felmutatása nélkül is tandíjmentességben részesítendőek, ha erre igényüket a beiratás alkalmával bejelentik.

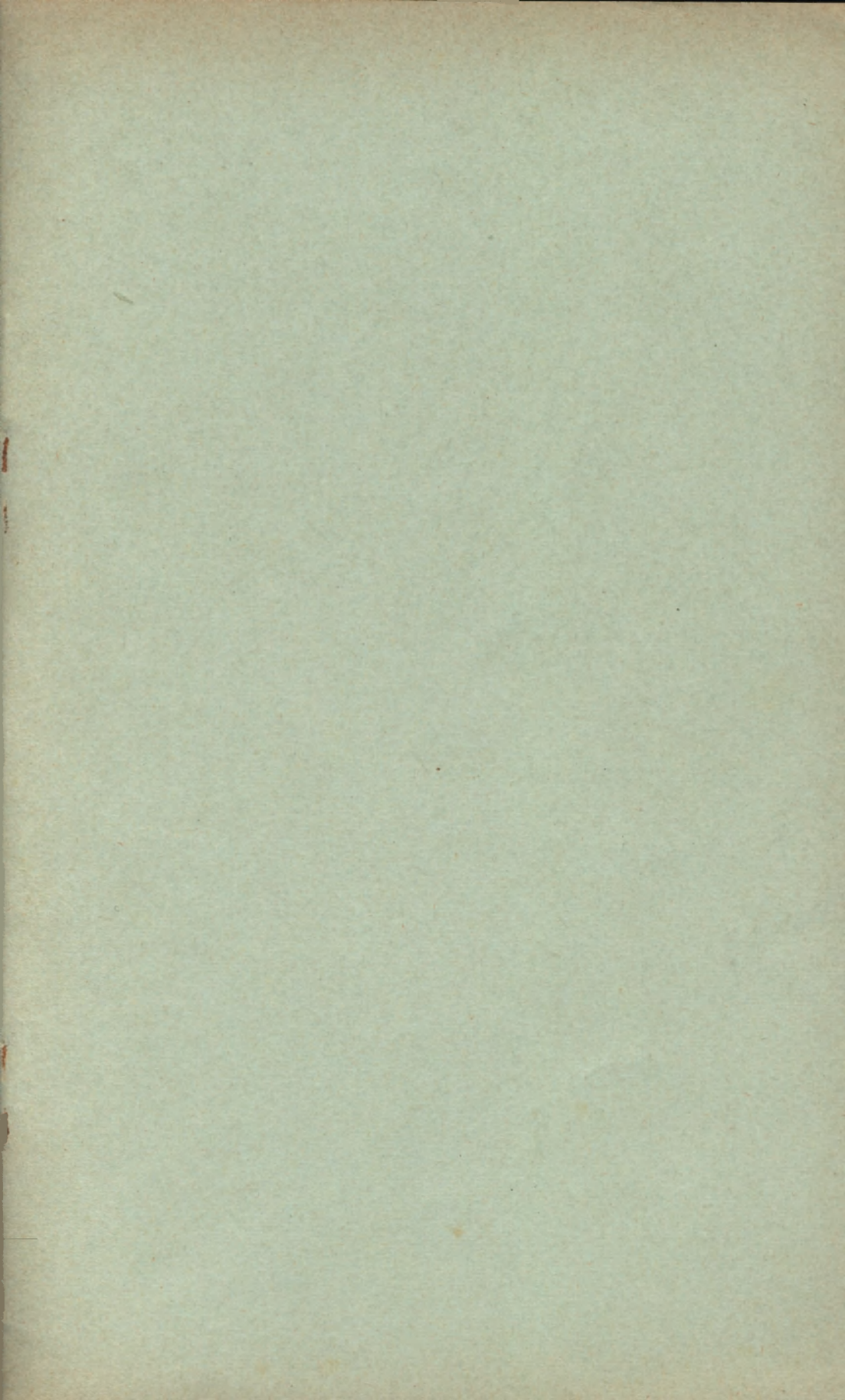
Nagykanizsa, 1915. június 15.

Az igazgatóság.

TARTALOM.

I. Nagykanizsától a Vaskapuig...	3
II. Adatok az 1914–15. tanév történetéhez	7
III. Polgári iskoláink gondnoksága	12
IV. Tantestületek	13
V. Tanterv, elvégzett tananyag	16
VI. Tantervkülönbözeti vizsgálatok tantárgyai és tananyaga	17
VII. Jelentés az intézetben tartott tanfolyamokról	19
VIII. Iskoláink és a háboru	20
IX. A rendes tanulók névsora	22
X. Statisztikai kimutatás a fiúiskolai tanulók létszámáról	34
XI. Statisztikai kimutatás a leányiskolai tanulók létszámáról	36
XII. Tanulásbeli eredmény kimutatása a fiúiskolában	38
XIII. Tanulásbeli eredmény kimutatása a leányiskolában	39
XIV. Kimutatás az igazgatóság által kezelt segély- és kirándulási alapokról	40
XV. Jótékonyság	41
XVI. Az 1915–16. tanévben használandó tankönyvek hivatalos jegyzéke	42
XVII. Értesítés a jövő 1915–16. tanév megkezdéséről	46

1963